

Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022

A BARCELONA
L'ESPORT
ÉS CAPITAL

BARCELONA
CAPITAL
DE L'ESPORT

BCN

Ajuntament de
Barcelona

BCN
Pla Estratègic de l'Esport
de Barcelona 2012-2022

Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022

© de l'edició: Ajuntament de Barcelona

El Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022 és el fruit del treball col·lectiu de l'Ajuntament de Barcelona i de les entitats, empreses i organitzacions de la societat esportiva barcelonina. En la seva elaboració, hi han participat ciutadans, entitats, clubs, federacions, tècnics municipals i representants de tots els grups polítics de l'Ajuntament de Barcelona sota el lideratge de la Tinència d'Alcaldia i l'Institut Barcelona Esports

Institut Barcelona Esports

Tinenta d'Alcalde i Presidenta

Maite Fandos

Gerent

Teresa Batet

Gerent (juliol 2011-novembre 2012)

Xavier Amador

Equip directiu

Gabriel Arranz, Eulàlia Dordal, Josep Cambray,
Maribel del Moral, Miquel Benito,
Marta Carranza, Frank Terrón, Martí Niubò i Lola Calvo

Direcció del Pla: Martí Niubò – Institut Barcelona Esports

Equip de treball:

Oscar Garcia – Atlas Sport Consulting
Albert Ferrer – Atlas Sport Consulting
Anna Maresma – Atlas Sport Consulting
Mariví Sánchez – Institut Barcelona Esports
Iolanda Latorre – Assessora Tècnica Quarta Tinència d'Alcaldia

Coordinació de l'edició:

Departament de Comunicació Institut Barcelona Esports

Fotografies: Anna Bosch, Jordi Garcia, Pep Herrero

Maquetació: www.postdata.cat

Impressió: Tramatecnic

Maig de 2013

A photograph of two swimmers in a pool. The swimmer in the foreground is wearing a white and orange swim cap and is looking towards the right. The swimmer in the background is wearing a black swim cap with 'TEPPAS' written on it and is also looking towards the right. The pool has several lanes marked by yellow and blue lane lines. The water is a clear blue color.

BCN
Pla Estratègic de l'Esport
de Barcelona 2012-2022

Índex

Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022

01.

Antecedents

Pàg. 11

04.

Diagnosi

Pàg. 23

- 04.1 Balanç de partida. Actius i dèficits del sistema esportiu de Barcelona.
- 04.2 Principals actius i dèficits per dimensió.

05.

Visió 2012-2022

Pàg. 25

- 05. Introducció.
- 05.1 Visions per dimensió del sistema esportiu.
- 05.2 Sostenibilitat del sistema esportiu.
- 05.3 Factors que afecten la sostenibilitat del sistema esportiu.
- 05.4 Anàlisi dels factors per dimensió en funció de la Visió 2022.
- 05.5 Pronòstic evolutiu d'actius i dèficits per dimensió.
- 05.6 Elements coincidents.

08.

Pla d'Implantació

Pàg. 77

- 08. Introducció.
- 08.1 Seguiment i avaluació.
- 08.2 Calendari.
- 08.3 Proposta de vies de finançament dels projectes.

09.

Barcelona, capital de l'esport

Pàg. 83

02.

El sistema esportiu de Barcelona **Pàg. 13**

06.

Estructura de la proposta estratègica **Pàg. 35**

- 06. Introducció.
- 06.1 Consideracions prèvies a la definició del Pla.
- 06.2 Principis d'elaboració de plans directors i projectes estratègics.
- 06.3 Les línies estratègiques del Pla.
- 06.4 Proposta d'actuació en plans directors i en projectes estratègics.

10.

Conclusions **Pàg. 85**

03.

Metodologia **Pàg. 17**

- 03. Introducció.
- 03.1 Fases del Pla.
- 03.2 Procés participatiu.
- 03.3 Entrevistes qualitatives.

07.

Plans directors 2012-2022 **Pàg. 43**

- 07.1 Pla Director TAC-TIC.
- 07.2 Pla Director Esport Educatiu.
- 07.3 Pla Director Esport i Salut.
- 07.4 Pla Director Finançament.
- 07.5 Pla Director Barcelona Internacional.
- 07.6 Pla Director Barcelona Equipaments i Espais de Pràctica Esportiva.
- 07.7 Relació de plans directors, i els seus projectes i subprojectes estratègics.

11.

Agraïments **Pàg. 87**

01

Antecedents

Barcelona es va dotar l'any 2003 d'un Pla Estratègic de l'Esport amb la voluntat de disposar d'un instrument per definir un projecte global de desenvolupament del sistema esportiu de la ciutat de manera consensuada amb tots els agents barcelonins implicats. Aquest Pla va ser un pas important en la configuració de la concepció de l'esport a la ciutat i va afavorir la consolidació de la nostra ciutat com un referent esportiu internacional.

En la planificació de la política esportiva de la ciutat des del restabliment de la democràcia a Barcelona es poden distingir quatre etapes principals:

- **1979-1986:** Arribada de la democràcia als ajuntaments, redacció de la primera ordenança esportiva de caràcter municipal i designació de Barcelona com a seu dels Jocs Olímpics.
- **1986-1992:** Celebració dels Jocs Olímpics de Barcelona, construcció d'infraestructures i posicionament de la ciutat a escala internacional.
- **1992-2003:** Gestió i posada a disposició dels ciutadans del llegat dels Jocs Olímpics; redacció del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona l'any 2003, que establia l'esport com a element indispensable per a la consecució dels objectius generals de la ciutat, i continuació de la construcció de la xarxa d'equipaments esportius.
- **2003-2010:** Impuls dels projectes del Pla Estratègic de l'Esport 2003, constitució de l'Institut Barcelona Esports (IBE) i aprovació del Pla Director d'Equipaments Esportius de Barcelona, amb la subrogació a l'IBE dels contractes de concessió dels centres esportius municipals. Barcelona es consolida com a seu de grans esdeveniments

Amb l'inici d'una nova legislatura l'any 2011, el Govern de la ciutat va considerar que el Pla Estratègic de l'Esport havia de tornar a ser la palanca associativa que permetés incidir en la potenciació d'aquelles iniciatives que el 2003 es van proposar però no es van dur a terme. Al mateix temps, el Pla havia de servir per a la generació i l'impuls de noves estratègies d'actuació d'acord amb la realitat de les dinàmiques socials, econòmiques i esportives que hi ha actualment a la nostra ciutat, a partir d'un exercici

més complex, consistent a preveure quines d'aquestes dinàmiques serien les que marcarien el futur de Barcelona i, en concret, del món de l'esport i de les diferents expressions de l'activitat física a la nostra ciutat.

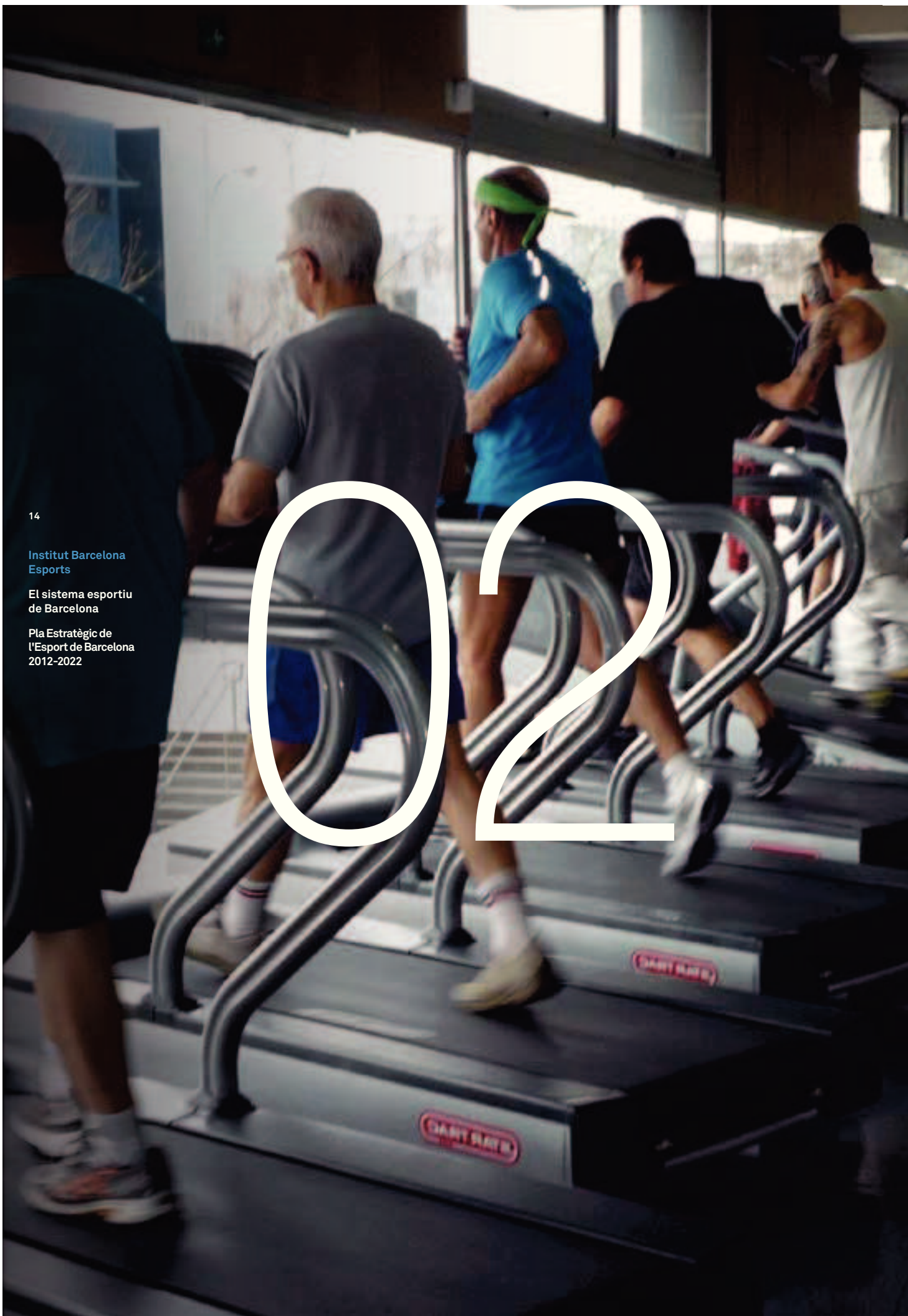
D'aquesta manera, des dels seus inicis, l'elaboració del Pla Estratègic es va proposar, novament, com l'eina participativa que hauria de permetre a col·lectius, entitats, clubs, federacions, organitzacions, ciutadans, esportistes, gestors d'equipaments públics i privats, associacions de mares i pares d'alumnes, associacions de veïns, empreses relacionades amb l'esport, periodistes, empreses del món de la comunicació, centres educatius i universitats, centres de recerca esportiva i totes les administracions, expressar les seves opinions i incidir en el full de ruta que, col·lectivament, s'ha proposat per al desenvolupament del sistema esportiu de la Barcelona dels propers anys.

Era voluntat del Govern de la ciutat de Barcelona que aquests exercicis de validació, correcció, pronòstic i formulació de noves estratègies es continuessin fonamentant en la participació en la presa de les decisions de tots els agents esportius amb capacitat d'incidència al territori, ja fos en l'àmbit de barri, de districte o de ciutat, així com d'aquells amb capacitat de projecció exterior o internacional.

Amb la voluntat d'impulsar una nova etapa del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona que mantingués i incrementés els marcs de relació amb els agents esportius de la ciutat, es proposà un projecte amb tres objectius finals:

- Validar i corregir les propostes descrites en el Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona de 2003.
- Formular les noves estratègies i l'estructuració del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022.
- Redactar el Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022 i definir els plans directors i els seus projectes estratègics.

02

Els sistemes esportius en general, i el de la ciutat de Barcelona en particular, presenten actualment una gran complexitat.

Són moltes i diverses les realitats que componen el món de l'esport i, en una metròpolis de les característiques de Barcelona, quasi totes hi són presents. Aquesta pluralitat de l'esport i de l'activitat física fa necessari especificar a quin tipus d'esport es fa referència i, en processos de planificació com el del Pla Estratègic, pensar en com s'han d'agrupar aquestes diverses realitats amb la finalitat de poder analitzar-les de la manera més adequada.

Així doncs, quan es parla d'esport, entre molts conceptes i realitats les referències són:

- Un gran nombre d'activitats diverses.
- Un nombre creixent de practicants de totes les edats.
- Una consciència ciutadana de la necessitat de fer activitat física per millorar la salut personal.
- Més i millors professionals i diferents agents que gestionen l'esport.

- Una important i variada tipologia d'equipaments esportius que permeten diferents opcions de pràctica esportiva a la ciutat.
- Les noves formes organitzatives i d'adherència a l'esport, que conviuen amb el model tradicional dels clubs esportius.
- El reconeixement de les virtuts de l'esport en l'educació en valors i del seu paper com a generador de convivència.
- Una multiplicitat d'indústries associades.
- La identificació internacional dels èxits assolits pels nostres ambaixadors esportius (clubs, esportistes, empresaris...).

Aquesta complexitat es veu incrementada en funció de la intencionalitat amb la qual es duu a terme aquest esport, en funció del nivell d'exigència física amb què es desenvolupa, o en funció de com s'organitza o es gestiona.

Amb la voluntat de trobar una manera adequada de classificar aquesta rica i diversa pràctica esportiva a la nostra ciutat, i alhora procurant agrupar els diferents actors

del sistema esportiu en funció dels seus interessos o les seves necessitats i pensant en com es relacionen les persones amb l'esport, el Pla Estratègic estableix una proposta organitzativa basada en sis dimensions i sis maneres d'interactuar-hi.

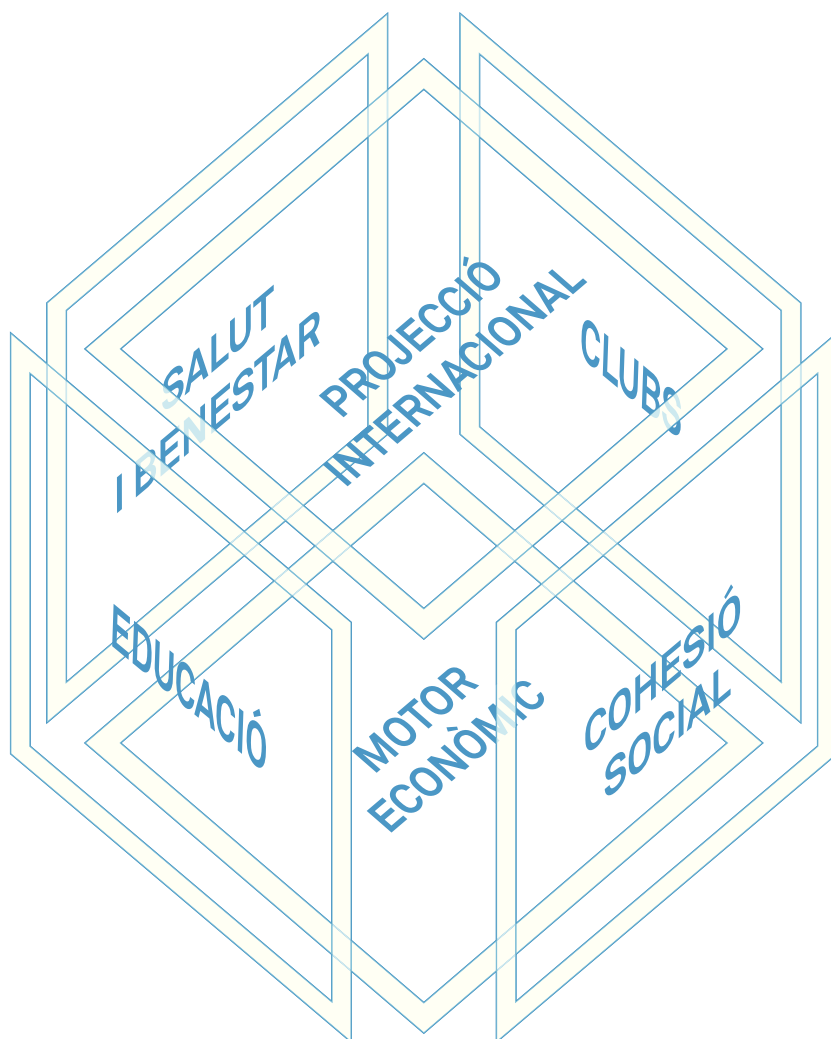
Les sis dimensions esportives que configuren el sistema esportiu de Barcelona són:

- 1. Esport educatiu.**
- 2. Esport i clubs.**
- 3. Esport, ciutat i benestar.**
- 4. Cohesió social i esport.**
- 5. Esport, motor econòmic de la ciutat.**
- 6. Projecció internacional de Barcelona.**

Per visualitzar la complexitat polièdrica del sistema esportiu de la ciutat de Barcelona s'ha triat la geometria d'un cub. La figura del cub permet assignar a cada cara una de les sis dimensions emprades per classificar la realitat esportiva de la ciutat.

A més, el cub permet expressar volumètricament les opcions relacionals que es poden donar dins del món de l'esport. Així, la seva disposició geomètrica també permet representar:

- Com poden interactuar les persones amb les diferents dimensions de l'esport.
- El fet que una mateixa organització o agent esportiu pot incidir o actuar en més d'una dimensió.

- Les diferents dimensions que poden estar interrelacionades i les persones que poden ser subjectes actius en diverses dimensions de manera simultània.

Es pot afirmar que l'esport no és un sistema estàtic i compost per realitats aïllades, sense relació entre elles, sinó tot el contrari: actualment l'esport és un sistema dinàmic en el qual les persones que el practiquen i els agents que el gestionen sovint desenvolupen la seva activitat esportiva o operativa en relació amb més d'una de les dimensions definides.

Cada dimensió del sistema esportiu de Barcelona es concreta en:

- 1. Esport educatiu:** model educatiu en edat escolar que garanteixi l'accés a la pràctica de l'esport i de l'activitat física de qualitat a tots els nens i nenes de Barcelona. Aquesta dimensió comprèn l'activitat esportiva en edat escolar, dins i fora de l'horari lectiu, amb el propòsit que l'esport esdevingui educació en valors i en la igualtat, tot promovent esdeveniments vinculats a l'esport escolar.
- 2. Esport i clubs:** es refereix a la pràctica esportiva organitzada des del teixit associatiu o federatiu, i engloba tant els clubs amb major potencial i projecció esportiva com tots els clubs i totes les entitats que aglutinen ciutadans a l'entorn d'unes mateixes disciplines esportives, ja sigui per competir o per fer una pràctica més recreativa. En aquesta dimensió, hi tenen cabuda els clubs i les entitats esportives, l'esport federat no professional, l'esport professional i l'esport d'alt nivell, tenint en compte l'esport femení en tots ells.
- 3. Esport, ciutat i benestar:** aquesta dimensió inclou tota pràctica que té en compte la vinculació de la salut amb la pràctica de l'esport i l'activitat física. Aquesta dimensió també remet a l'esport de lleure i recreatiu i al rol dels equipaments i dels agents esportius com a promotors d'ofertes d'activitats que persegueixen la millora de la salut personal de la ciutadania. També inclou la utilització dels espais i carrers de la

ciutat com a escenari per desenvolupar-hi la pràctica de l'esport i l'activitat física, així com el disseny de la ciutat.

- 4. Cohesió social i esport:** aquesta dimensió agrupa totes les modalitats esportives i d'activitat física que fan de l'esport una eina de cohesió i inclusió social mitjançant programes transversals. Es refereix també a la utilització de l'esport per fomentar programes solidaris o per afavorir específicament aquells segments o sectors de la població que presenten alguna dificultat per accedir a la pràctica de l'esport.
- 5. Esport, motor econòmic de la ciutat:** inclou la dimensió econòmica del sistema esportiu, tant pel que fa a la seva capacitat de creació d'ocupació com a l'impacte que té en l'economia de la ciutat. A tot això, cal afegir-hi la implantació de les noves tecnologies aplicades a l'esport i les inversions en recerca, desenvolupament i innovació dins la indústria d'aquest sector.
- 6. Projecció internacional de Barcelona:** es refereix a la capacitat d'atracció que la ciutat ha adquirit també en el món de l'esport. Això va lligat indiscutiblement al reconeixement internacional obtingut amb els Jocs Olímpics i Paralímpics de l'any 1992, però també a la gestió del seu llegat, a la contribució dels grans esdeveniments esportius regulars que s'organitzen a Barcelona, a la capacitat competitiva dels seus principals clubs esportius i al fet d'haver estat seu, des dels Jocs, d'importants competicions del calendari esportiu internacional, així com d'importants fires i congressos.

Un conjunt d'actius que fan de Barcelona i de Catalunya un dels principals destins de turisme esportiu.

18

Institut Barcelona
Esports

Metodologia

Pla Estratègic de
l'Esport de Barcelona
2012-2022

03

GAMES
BARCELONA

03. Introducció

Per tal d'elaborar el Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022, s'ha seguit un rigorós procés metodològic, concretat en les fases següents:

1. Fase de llançament del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022.
2. Diagnosi i prospecció.
3. Definició i formulació del Pla.
4. Redacció i aprovació del Pla.
5. Gestió de la implementació.

D'altra banda, la voluntat del Govern municipal ha estat que el Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022 sigui el Pla de la ciutat, i per aquest motiu s'ha implicat tot el sector esportiu en un procés participatiu molt intens basat en:

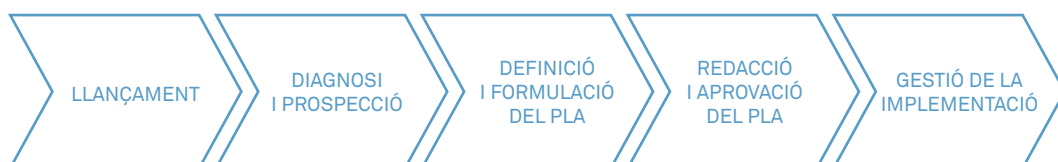
1. Realització de sessions plenàries del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022.
2. Realització de diferents tallers de treball amb els agents del sector.
3. Realització d'entrevistes a persones referents.
4. Implantació de mecanismes de participació virtual.

L'elaboració del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022 s'ha dut a terme partint del coneixement del sistema esportiu de la ciutat. S'han fet servir la informació i el coneixement de l'Institut Barcelona Esports:

1. Enquesta de pràctica esportiva a la ciutat de Barcelona.
2. Mapa d'instal·lacions esportives de la ciutat de Barcelona.
3. Dades sobre la gestió del diferents centres esportius municipals.
4. Estudi sobre les xarxes no formals de l'esport.
5. Aportacions dels tècnics esportius de l'Institut Barcelona Esports.

El projecte s'ha elaborat a partir d'aquesta anàlisi, ja coneguda, de la realitat esportiva de la ciutat de Barcelona.

Les fases d'elaboració del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022 han estat:

03.1 Fases del Pla

1. LLANÇAMENT

Les principals tasques de la fase de llançament han estat:

- Estructuració i planificació del Pla (novembre de 2011 – gener de 2012).
- Presentació de la mesura de govern per a l'impuls del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022 (novembre de 2011).
- Acte oficial d'inici del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022 (1a sessió plenària, 11 de febrer de 2012).

2. DIAGNOSI I PROSPECCIÓ

Les principals tasques de la fase de diagnosi i prospecció han estat:

- Balanç de partida.
- Tallers de treball 1 (28 i 29 de febrer i 1 de març):
 - Actius i dèficits.
 - Visió 2022.
- Validació de la Visió 2022 i presentació de la proposta inicial de les línies estratègiques per a cada dimensió del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022 (2a sessió plenària, 9 de març de 2012).

3. DEFINICIÓ I FORMULACIÓ DEL PLA

Les principals tasques de la fase de definició i formulació del Pla han estat:

- Tallers de treball 2 (17, 18 i 19 d'abril de 2012).
- Definició i validació de les línies estratègiques:
 - Proposta d'actuacions i de possibles projectes estratègics.
 - Realització d'entrevistes personals.
 - Definició de plans directores.
 - Definició de projectes estratègics.

4. REDACCIÓ I APROVACIÓ DEL PLA

Les principals tasques de la fase de redacció i aprovació del Pla han estat:

- Presentació oficial dels plans directores i projectes estratègics del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022 (3a sessió plenària, 20 de juny de 2012).
- Principis i criteris per a l'elaboració de projectes estratègics.
- Presentació d'àmbits transversals per a plans i projectes.
- Planificació de projectes – cronograma.
- Definició del posicionament internacional de la ciutat.
- Redacció del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022.
- Aprovació del Pla – Consell Plenari de l'Ajuntament de Barcelona.

5. GESTIÓ DE LA IMPLEMENTACIÓ

Les principals tasques de la fase de gestió de la implementació del Pla seran:

- Gestió de la implantació dels 21 projectes estratègics de què consta el Pla Estratègic. Aquesta implementació tindrà lloc en dues etapes:
 - Pla d'Acció 2012-2015.
 - Continuitat: Visió 2016-2022.
- Plantejament d'execució – viabilitat.
- Gestió de la implementació.
- Concreció de coresponsabilitats.
- Determinació de recursos.
- Concreció – calendarització.
- Seguiment i avaluació.

20

Institut Barcelona
Esports

Metodologia

Pla Estratègic de
l'Esport de Barcelona
2012-2022

03.2 Procés participatiu

L'elaboració del Pla ha estat un procés de reflexió obert i participatiu. S'ha fet un esforç important per involucrar tots els col·lectius que tenen relació amb l'esport: representants del teixit esportiu de la ciutat; personalitats del món acadèmic i de la universitat; de l'economia i l'empresa; gestors d'instal·lacions esportives, organitzadors d'esdeveniments i de l'esport escolar, etc.

S'han utilitzat dues estratègies per a la participació dels agents:

1. Participació presencial.
2. Participació virtual.

En l'esquema següent es mostren els instruments i els mecanismes utilitzats:

1. PRESENCIALS

1a sessió plenària: inici del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022

Celebrada al Centre Esportiu Municipal de l'Estació del Nord de Barcelona el dia 11 de febrer de 2012, com a primer acte públic del Pla Estratègic, va marcar el tret de sortida per a l'elaboració del Pla.

En aquest acte es van presentar: l'estructuració del Pla en sis dimensions; les visions de cadascuna de les dimensions; la vigència, la utilitat i la vinculació dels projectes de l'anterior Pla del 2003, i les diferents fases que s'havien d'assolir en aquest Pla 2012-2022, tenint en compte els objectius a mitjà termini que estableix el Pla d'Acció 2015.

Nombre total d'assistents: 212 persones.

Tallers de treball

Realitzats a la sala polivalent del Museu Olímpic i de l'Esport de Barcelona Joan Antoni Samaranch.

Es van fer tallers de treball específics per a cada dimensió del Pla, amb dues convocatòries per dimensió, una per a cadascuna de les dues fases diferents del procés d'elaboració del Pla.

Per tal d'assolir els objectius plantejats, es va utilitzar una metodologia adaptada a les necessitats, mitjançant l'eina Metaplan, per afavorir la generació d'idees. Les sessions van tenir una durada aproximada de dues hores cadascuna.

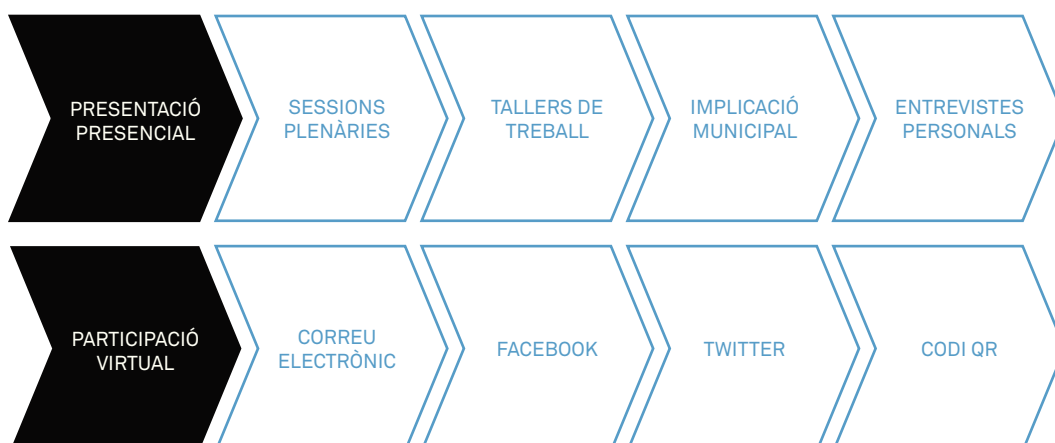
Nombre total de participants: 232 persones.

21

Institut Barcelona Esports

Metodologia

Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022

La majoria va participar a les dues convocatòries i alguns participants en més d'un grup de treball:

- **Tallers de treball 1.** Els primers tallers de treball van servir per validar, completar i identificar els actius i els dèficits del sistema esportiu de la ciutat per tal d'aconseguir perfilar la visió per a cada dimensió.
- **Tallers de treball 2.** L'objectiu principal dels segons tallers de treball va ser validar les línies estratègiques presentades per l'Ajuntament de Barcelona i, a partir d'aquestes, formular propostes d'actuacions i possibles projectes estratègics que les desenvolupessin.

2a sessió plenària: validació d'actius i dèficits, i Visió 2022

Celebrada dins del marc del Global Sports Forum al Palau de Congressos de Barcelona.

Es van presentar els resultats obtinguts als primers tallers de treball per part d'un portaveu triat per a cada dimensió.

Simultàniament es van poder fer noves aportacions, que van ajudar a completar el que els participants en els diferents grups de treball havien consensuat com a principals actius i dèficits, així com el que col·lectivament s'havia plantejat respecte a l'evolució futura cap a l'any 2022.

Les aportacions fetes pels assistents en aquesta segona sessió plenària es van recollir de dues maneres: de forma virtual, a través del perfil del Pla a Twitter i les diferents etiquetes creades a aquest efecte per a cadascuna de les dimensions, i mitjançant unes targetes de colors on els assistents anotaven les seves aportacions, que després eren introduïdes a Twitter.

Nombre total d'assistents: 185 persones.

3a sessió plenària: presentació de plans directors i projectes estratègics del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022

Celebrada el dia 20 de juny de 2012 a l'auditori del Centre de Recerca Biomèdica de Barcelona.

Va suposar la presentació oficial dels plans directors i els projectes estratègics del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022. Amb aquest acte es va donar per acabada la fase de planificació i elaboració del Pla, alhora que s'iniciava la fase d'implementació de projectes.

Nombre total d'assistents: 236 persones.

Procés intern:

- Participació dels tècnics de l'Institut Barcelona Esports en la fase de diagnosi.
- Seguiment del projecte per part de l'equip directiu de l'Institut Barcelona Esports.
- Reunió de treball amb els representats dels grups municipals del consistori i participació d'aquests representants en els actes presencials de participació organitzats.
- Reunions de treball amb els consellers d'Esports dels diferents districtes de Barcelona i assistència a les reunions de treball realitzades.
- Presentació prèvia a tot el personal de l'Institut Barcelona Esports de la proposta de plans directors i projectes estratègics.

2. SESSIONS VIRTUALS

Es van obrir diferents vies de participació virtual per tal de recollir les diferents opinions i aportacions dels agents del sistema durant tot el procés d'elaboració del Pla:

- Correu electrònic: plaestrategicesport@bcn.cat.
- Xarxes socials: Facebook, Twitter.
- Codi QR del Pla.

03.3

Entrevistes qualitatives

Per tal de complementar les aportacions recollides en els processos de participació de les sessions plenàries i dels tallers de treball, es va optar per demanar l'opinió de diferents personalitats relacionades de manera directa o indirecta amb el món de l'esport.

Així, es van realitzar un total de 23 entrevistes a agents del sistema esportiu o bé a persones provinents d'altres àmbits però que estan en contacte amb l'esport de manera transversal.

Amb les entrevistes realitzades va ser possible incorporar al Pla diferents visions de l'esport des d'àmbits tan diferents com la medicina, la política, l'arquitectura, els clubs esportius d'alt nivell, la sociologia de l'esport, l'esport femení d'alt nivell, l'urbanisme, els organismes internacionals de l'esport, el món de l'empresa, l'esport escolar o les entitats socials de la ciutat.

Les personalitats entrevistades han estat:

- Ivan Tibau, Secretari General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya.
- Albert Marco, Director del Consell Català de l'Esport, Generalitat de Catalunya.
- Vicenç Guallart, Arquitecte en Cap de l'Ajuntament de Barcelona.
- Marc Puig, Director de Comunicació i Atenció Ciutadana, Ajuntament de Barcelona.
- Albert Soler, ex-Secretari d'Estat per a l'Esport, Consell Superior d'Esports (2011).
- Josep Lluís Vilaseca, ex-Secretari General de l'Esport, Generalitat de Catalunya (1980-1995).
- Jordi Gibert, Director General de la Fundació Catalana per a l'Esport.
- Emilio Fernández, Director del Centre d'Estudis Olímpics CEO-UAB.
- Leandre Negre, President de la Federació Internacional d'Hoquei.
- Jaume Mora, President del Consell de l'Esport Escolar de Barcelona.
- Sandro Rosell, President del Futbol Club Barcelona.
- Albert Agustí, Director General de la Lliga ACB i President del Reial Club de Tennis de Barcelona.
- Jesús Bueno, Vicepresident de l'NBA a Europa.
- Toni Codina, Director General de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya.
- Anna Tarrés, ex-Seleccionadora de l'Equip Espanyol de Natació Sincronitzada.
- Mireia Miró, esportista, campiona del món d'esquí de muntanya 2011.
- Salvador Alemany, President d'Abertis.
- Jaume Roures, soci del Grup Mediapro.
- Ramón Agenjo, President de CF DAMM.
- Martí Batalla, Conseller Delegat de Grifone.
- Luis Alonso, d'Alonso&Balaguer y Arquitectos Asociados.
- Valentí Fuster, cardiòleg, DM, Director General del Centre Nacional d'Investigacions Cardiovasculars Carlos III i Director de l'Institut Cardiovascular de l'Hospital Mount Sinai de Nova York.
- Ricardo Sánchez, Professor de la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i l'Esport Blanquerna (Universitat Ramon Llull).

04

Diagnosi

04.1

Balanç de partida.

Actius i dèficits del sistema esportiu de Barcelona

Per tal de conèixer la situació actual de l'esport a Barcelona, com a balanç de partida i des d'un punt de vista metodològic es va optar per relacionar, per a cada dimensió del Pla, la llista dels principals actius i dèficits que presenta el sistema esportiu de Barcelona:

- Els actius determinen els elements del sistema esportiu de què disposa la ciutat de Barcelona. Responen a les preguntes: què tenim?, què ens agrada?, què ens identifica?, què ens permet ser on som?, què ens dóna sentit?, què ens enriqueix?
- Els dèficits són les mancances que té el sistema esportiu, sobretot pel que fa al model organitzatiu emprat i els agents que hi intervenen. Responen a les preguntes: què no tenim?, què no ens agrada?, què no funciona?, què no encaixa?, què no té qualitat i és insuficient?, què ens manca?

Aquesta tasca es va fonamentar en:

- La diagnosi feta en la primera edició del Pla Estratègic de l'any 2003 com a base orientativa.
- La documentació proporcionada pels tècnics de l'Institut Barcelona Esports.
- Les aportacions realitzades pels participants en els primers grups de treball durant la fase de diagnosi, que van permetre completar i finalment consensuar el balanç de partida del sistema esportiu de Barcelona l'any 2012.

D'altra banda, es va aprofundir en l'anàlisi dels actius i dèficits del sistema esportiu tenint en compte principalment els factors i els elements que afecten la seva viabilitat esportiva, social i econòmica per a cada dimensió. Aquesta tasca es va desenvolupar durant els primers tallers de treball i va ser validada en la segona sessió plenària amb el consens dels agents esportius de la ciutat participants.

Com a resultat de les fases anteriors, es va poder concretar un pronòstic evolutiu dels actius i dèficits del sistema esportiu, que va servir principalment per:

- Fonamentar el balanç de partida del Pla.
- Consensuar i validar la Visió 2022.
- Definir i validar línies estratègiques i projectes estratègics

04.2

Principals actius i dèficits per dimensió

Com a resultat del procés participatiu engegat en la primera fase de balanç de partida i prospecció, van sorgir tota una sèrie d'aportacions que, un cop prioritzades pels agents de la ciutat participants en els primers tallers de treball, van permetre elaborar relacions d'actius i dèficits per a cada una de les sis dimensions.

Aquests balanços per dimensió van permetre, en les fases següents, treballar sobre la Visió 2022 i l'elaboració de plans directors i projectes estratègics.

Aquests actius i dèficits fan referència a la situació en què es troba la ciutat en el moment de començar a elaborar el Pla Estratègic (novembre de 2011) i són totes les aportacions fetes per les persones que han participat en el procés en representació d'entitats, empreses, organitzacions, etc., o bé a títol individual.

*«Many slow cities inside
a smart city.»*

Vicente Guallart, Arquitecte en Cap
de l'Ajuntament de Barcelona

05. Introducció

A partir de la identificació dels diferents actius i dèficits de cada una de les dimensions, es va elaborar la Visió 2012-2022.

1. VISIONS PER DIMENSIÓ

Proposta de les característiques futures que ha de tenir cada una de les dimensions del sistema esportiu de Barcelona.

2. VIABILITAT DEL SISTEMA ESPORTIU

Reflexió sobre la capacitat de conjuminar la viabilitat econòmica, l'esportiva i la social del sistema esportiu.

3. VIABILITAT DEL SISTEMA ESPORTIU

Proposta de model d'identificació de factors que afecten la sostenibilitat del sistema esportiu.

4. PRONÒSTIC EVOLUTIU

Proposta de conclusions desenvolupades en els tallers de treball d'elaboració de la visió de cada dimensió del sistema esportiu.

5. ELEMENTS COINCIDENTS

Continguts coincidents sorgits en els diferents tallers de treball d'elaboració de la visió.

05.1 Visions per dimensió del sistema esportiu

La Visió 2022 recull l'essència i la ideologia del model de ciutat esportiva que volem aconseguir.

L'estructuració del Pla en sis dimensions representa l'aposta estratègica per assolir la Visió 2022. Aquesta es forma a partir de la construcció d'un propòsit per a cada dimensió, amb un missatge a transmetre.

ESPORT EDUCATIU: APRENENTATGE I HÀBIT DE VIDA

Que l'esport continuï sent una conducta i un aprenentatge per a nois i noies, i que perduri com a hàbit per a tota la vida.

ESPORT I CLUBS: CIUTAT COMPETITIVA, CIUTAT ASSOCIATIVA

La promoció dels clubs com a eix vertebrador de la vida associativa de la ciutat i com a motor de l'esport de competició.

ESPORT, CIUTAT I BENESTAR: CIUTADANIA SALUDABLE, CIUTAT ESPORTIVA

Barcelona, una ciutat esportiva tant pel que fa als espais com a les persones. Una ciutat que sempre està en moviment.

COHESIÓ SOCIAL I ESPORT: CIUTAT INTEGRADORA

Barcelona, una ciutat on la cohesió i la convivència social s'aconsegueixin utilitzant l'esport com a instrument integrador, socialitzador i promotor de la igualtat.

ESPORT, MOTOR ECONÒMIC: BARCELONA ESPORT, MOTOR ECONÒMIC DE LA CIUTAT

L'esport a Barcelona com a sector econòmic estable i rendible, amb capacitat empresarial de creació de riquesa i d'atracció de nous projectes i una indústria amb solvència per projectar-se internacionalment.

PROJECCIÓ INTERNACIONAL DE BARCELONA: POSICIONAMENT BARCELONA ESPORT

Ciutat amb un posicionament vinculat a l'esport, reconeguda arreu del món, seu d'acollida d'esdeveniments esportius i dels millors professionals i empreses del món de l'esport.

05.2 Sostenibilitat del sistema esportiu

La reflexió estratègica sobre el sistema esportiu implica, de manera explícita, una reflexió sobre la seva sostenibilitat. Aquesta sostenibilitat es concreta en la capacitat de conjuminar la viabilitat econòmica, l'esportiva i la social del sistema esportiu.

A l'hora de desenvolupar el Pla Estratègic de l'Esport, es considera adequat descriure les diferents formes de viabilitat esmentades:

- **Viabilitat esportiva:** entesa com la capacitat de promocionar l'esport i l'activitat física entre la ciutadania de totes les edats per generar alta participació en els serveis, les activitats i els espais i aconseguir èxits esportius. Sobre quins col·lectius s'ha d'incidir per augmentar o mantenir la pràctica? Quin nivell de pràctica esportiva es vol assolir?
- **Viabilitat social:** és aquella que comporta la capacitat d'utilització de l'esport com a eina d'inclusió i cohesió social, així com la capacitat de desenvolupar accions per contribuir en l'educació de les persones mitjançant actuacions solidàries des de l'esport. Quins col·lectius s'ha de prioritzar o bé protegir? Quin posicionament ha de tenir Barcelona com a ciutat esportiva al món?
- **Viabilitat econòmica:** es refereix a la dotació de recursos per fer front a les despeses. Quin model econòmic es desitja per finançar les pràctiques esportives, els agents, les instal·lacions, etc.? Com ha de ser el model de gestió i de relació entre els diferents agents?

05.3 Factors que afecten la sostenibilitat del sistema esportiu

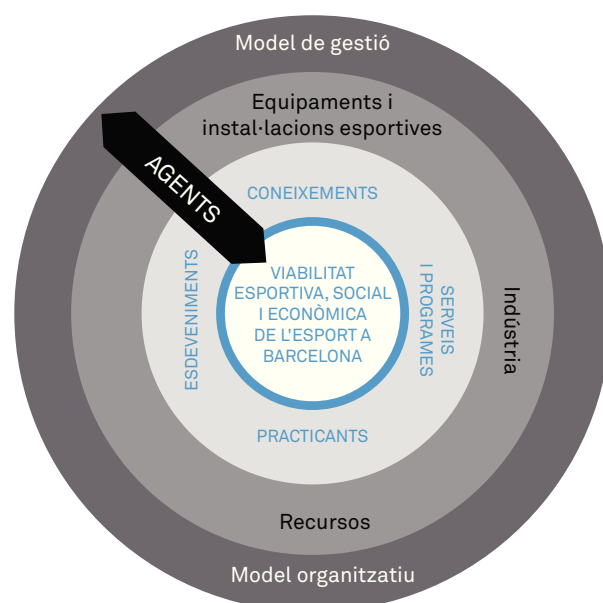
La reflexió sobre la viabilitat i la sostenibilitat del sistema esportiu implica una reflexió sobre els factors que afecten aquesta sostenibilitat.

La identificació d'aquests factors permet dur a terme una anàlisi més acurada i precisa del sistema i, alhora, reflexionar sobre la Visió 2022 del sistema esportiu de Barcelona.

S'ha utilitzat una metodologia basada en un model diana per poder descriure el sistema i mostrar la seva major o menor incidència. Els factors més propers al centre són els que tenen un major impacte:

- Model de gestió.
- Model organitzatiu.
- Equipaments i instal·lacions esportives.
- Indústria.
- Recursos.
- Agents.
- Practicants.
- Serveis i programes.
- Coneixement.
- Esdeveniments.

Per a cada factor s'ha utilitzat un conjunt de preguntes que ajudin a la reflexió sobre actius i dèficits del sistema esportiu de Barcelona.

Model de gestió:

- Quins seran els models de gestió viables per a les diverses pràctiques esportives de la ciutat?
- Qui els liderarà?
- Quin paper han de tenir-hi l'Ajuntament i l'Administració pública, i quin paper han de tenir-hi els altres agents implicats?

Model organitzatiu:

- Cal que millori la capacitat organitzativa d'alguns agents?
- Quines estructures de gestió hi haurà?
- Quines són les necessitats de coordinació que cal millorar? Com podríem millorar-les?
- Com es poden optimitzar determinats recursos que actualment no s'utilitzen prou?

Equipaments i instal·lacions esportives:

- Com hauran de ser els equipaments i les instal·lacions tenint en compte el client/ciudadà individual o col·lectiu que en farà ús?
- Com hauran de ser els equipaments esportius el 2022? Com s'hauran d'adaptar els actuals, i com haurem de dissenyar els nous, pensant en l'esport del 2022?
- Com caldrà pensar o adaptar els equipaments per afavorir o facilitar l'ús normalitzat de les persones o els col·lectius de segments poblacionals amb alguna dificultat específica per accedir-hi?
- S'utilitzarà més l'espai urbà?

Indústria:

- Com evolucionarà la indústria esportiva?
- Hi haurà nous productes que facilitin una pràctica esportiva més inclusiva per a aquells segments de la població amb dificultats per accedir a l'esport?
- Quins àmbits de la indústria de l'esport seran els predominants o emergents el 2022?

Recursos:

- L'any 2022 disposarem dels mateixos recursos?
- Quines seran les fonts d'ingressos i finançament?
- Quin paper tindrà la tecnologia? Serà un recurs proper i útil per canalitzar l'oferta?

Agents:

- N'hi haurà més o menys?
- Predominaran els agents públics o privats?
- Desapareixerà algun agent actual?

Practicants:

- Quines seran les necessitats dels practicants d'aquests col·lectius l'any 2022?
- Tindran els mateixos hàbits esportius?
- N'hi haurà més o menys?
- Hi haurà més igualtat de nivells de pràctica entre gèneres? I entre diferents col·lectius?

Serveis i programes:

- Com evolucionarà la tendència en l'oferta de programes i activitats per a alguns segments de la població amb dificultats d'accés a la pràctica esportiva?
- Es mantindran les mateixes ofertes esportives?
- Com s'han de formular les ofertes esportives per assegurar la inclusió d'aquests segments de població?

Coneixement:

- Cal enriquir el coneixement actual?
- Com s'enriquirà el coneixement?
- On es podrà trobar el coneixement? A Barcelona, fora?
- Quins agents esdevindran productors de coneixement per a aquestes activitats el 2022?

Esdeveniments:

- El calendari d'esdeveniments populars, lúdics... es mantindrà?
- Hi haurà esdeveniments d'esports que actualment no s'ofereixen?
- Quin rol tindran els esdeveniments per afavorir la cohesió social de la ciutat?

05.4 Anàlisi dels factors per dimensió en funció de la Visió 2022

Per tal de completar la Visió 2022, s'ha proposat generar una reflexió sobre el sistema esportiu de Barcelona per a cada dimensió a partir dels factors que afecten la seva viabilitat esportiva, econòmica i social.

Els participants dels grups de treball van contribuir a fer una diagnosi prospectiva de l'evolució dels diferents factors del sistema d'acord amb la visió plantejada per a cada dimensió.

Per ajudar-los en la reflexió, se'ls va facilitar un conjunt de preguntes orientatives similars a les exposades en l'apartat anterior, però formulades des de les característiques específiques actuals de cadascuna de les sis dimensions del sistema esportiu a Barcelona i pensant en la incidència evolutiva de cada factor en els diferents àmbits inclosos a cada dimensió.

Quins s'haurien d'incorporar?

Quins s'haurien de potenciar?

Quins s'haurien de mantenir?

Actius

Dèficits

Quins s'haurien de canviar?

Quins s'haurien de millorar?

Quins s'haurien d'evitar?

Visió
2022

05.5 Pronòstic evolutiu d'actius i dèficits per dimensió

Un cop detectats els actius i dèficits per a cada dimensió, s'han prioritzat i classificat, tenint en compte quins actius cal potenciar, mantenir o incorporar de nou, o bé quins dèficits cal afrontar, millorar, prevenir o anticipar. Aquest exercici ha servit principalment per detectar quins àmbits requereixen actuacions més immediates i on cal invertir-hi més recursos.

Per tal de concretar aquest pronòstic, per a cada dimensió s'ha utilitzat una eina que permetia definir-lo.

Concretament, es va demanar a cada grup de treball que reflexionés sobre els actius i els dèficits utilitzant una matriu que responia a les preguntes següents:

Esport educatiu

Actius	Potenciar Els valors que aporta l'esport. Els beneficis de l'esport com a element educatiu en la inclusió de les persones. El coneixement aplicat a l'esport en edat escolar. El reconeixement social del paper de les entitats.	Consolidar El sector de professionals d'entitats i empreses dedicades a l'esport en edat escolar.	Incorporar Una cultura adequada del manteniment dels espais esportius. Sistemes de patrocini a l'esport escolar. Aplicació dels beneficis que es deriven d'esdeveniments a l'esport en edat escolar.
	Dèficits	Canviar Repensar el model de finançament per a l'esport en edat escolar. Coordinació institucional.	Millorar La regulació dels espais escolars. El grau de sensibilització dels agents educatius. L'eficiència en la gestió de les activitats i els projectes.

31

Institut Barcelona Esports

Visió 2012-2022

Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022

Esport i clubs

Actius	Potenciar La formació dels agents del sistema esportiu, la inculcació dels valors de l'esport, en especial en l'esport femení. La implantació de les noves tecnologies (TIC) a les entitats esportives.	Consolidar La xarxa associativa de la ciutat. La diversitat de pràctiques i esports a la ciutat.	Incorporar Més capacitat d'innovació. Més inversió en R+D+I, tant pública com privada. Camps capdavaners d'altres àmbits (nanotecnologia, disseny, etc).
	Dèficits	Canviar Planificar sobre la base de demandes de clubs petits. Incorporar el concepte de gestió externalitzada i professional de clubs petits. Equiparar el valor de l'esport femení al de l'esport masculí.	Millorar La relació amb els agents socials. El coneixement de les necessitats dels clubs petits.

Esport, ciutat i benestar

Actius	Potenciar L'aprofitament dels espais públics i oberts per a la pràctica esportiva. La consciència social de la importància de la pràctica esportiva per a la salut, amb adequació a cada col·lectiu i tenint en compte les edats dels practicants.	Consolidar La xarxa d'equipaments esportius municipals.	Incorporar Les xarxes de comunicació a través de les aplicacions virtuals i la publicitat. Un millor lideratge de l'Administració pública.
	Dèficits	Canviar No es fa cap proposta.	Millorar La comunicació entre el món sanitari i el món de l'esport i l'activitat física. L'ordenació dels espais naturals. La situació dels metges com a prescriptors d'activitat física.

32

Institut Barcelona Esports

Visió 2012-2022

Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022

Cohesió social i esport

Actius	Potenciar L'oportunitat de fomentar la cohesió social mitjançant la col·laboració institucional. Les instal·lacions esportives municipals com a acollidores d'activitats esportives.	Consolidar No es fa cap proposta.	Incorporar Més mecanismes de comunicació per tal d'informar de les bones pràctiques. L'esport com a plataforma integradora per a tots els col·lectius. La millora de la inclusió mitjançant la formació tècnica dels nous i noves per potenciar l'existència de tècnics entre ells.
	Dèficits	Canviar No es fa cap proposta.	Millorar El treball des de la prevenció. La sociabilització a través de l'esport i la seva pràctica. Els sistemes de comunicació amb els diferents col·lectius.

Esport, motor econòmic de la ciutat

Actius	Potenciar L'emprenedoria en l'àmbit de l'esport. Augmentar els nivells de pràctica i el nombre de practicants. Transformar en resultats econòmics els treballs de recerca i investigació. Gestionar i conèixer l'impacte econòmic de l'esport a la ciutat.	Consolidar La marca Barcelona i el seu posicionament internacional. El teixit associatiu de la ciutat.	Incorporar Sistemes de control i coneixement econòmic que ajudin a quantificar l'impacte de l'esport a la ciutat. El disseny d'elements esportius per a tothom en espais públics per fer de Barcelona un escenari de pràctica.
	Dèficits	Canviar La percepció de la societat envers el valor de l'esport i els seus costos.	Millorar Els professionals de l'esport. La coordinació de la recerca en esport. Les característiques dels equipaments ubicats en espais públics de la ciutat.

33

Institut Barcelona Esports

Visió 2012-2022

Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022

Projecció internacional de Barcelona

Actius	Potenciar Les sinergies entre l'esport i els altres sectors. L'esport base, que a més d'educatiu sigui de qualitat. Les eines globals per comunicar i transferir el coneixement. L'ús de l'espai urbà i l'aprofitament de la bona climatologia de la ciutat de Barcelona.	Consolidar Els grans clubs de la ciutat. El llegat dels Jocs Olímpics del 1992 i la capacitat organitzativa de la ciutat. Les complicitats amb altres ciutats. La capitalitat esportiva de Barcelona.	Incorporar Esdeveniments més participatius a la ciutat. Eines del món digital. Criteris d'accessibilitat i mediambientals. Les bones pràctiques que ja es realitzen. Barcelona com a destí per als entrenaments d'esportistes d'arreu del món.
	Dèficits	Canviar La legislació per obtenir recursos financers, amb l'objectiu d'aprovar una llei de mecenatge i patrocini.	Millorar La comunicació dels esdeveniments esportius. La implicació de les federacions. La col·laboració de les institucions.

05.6 Elements coincidents

De la validació i el consens aconseguits en determinar els principals actius, dèficits i Visió 2022 per a cada dimensió, han sorgit elements i aportacions coincidents que, agrupats, han permès l'estudi i el disseny de projectes estratègics i els seus àmbits d'actuació.

Cal destacar que aquestes aportacions coincidents provenen de persones que han participat en diferents tallers de treball i que s'han traslladat a propostes de projectes estratègics, però no amb la mateixa literalitat.

Els àmbits i elements coincidents han estat els següents:

Valors:

- Potenciar la formació en valors, tot fomentant la competitivitat i el compromís.
- Fomentar altres valors en l'esport escolar, no només la competitivitat.
- Potenciar la formació en valors de l'esport escolar de tots els agents implicats: entitats, directius, tècnics, entrenadors, etc.
- Concretar accions per fomentar i comunicar els valors.

Formació – professionalització:

- Incorporar professionals de l'activitat física amb formació especialitzada, educar en temps lliure.
- Passar del model actual basat en el voluntariat a un model més professionalitzat.
- Fomentar la formació dels actors en l'àmbit econòmic per facilitar la viabilitat dels projectes, tot potenciant l'emprenedoria.
- Formar tècnicament els nous per millorar la inclusió dels seus col·lectius.

Persones amb diversitat funcional:

- Potenciar l'esport d'homes i dones amb diversitat funcional en tot tipus de competicions, juntament amb la resta d'esportistes.

- Estructurar i difondre la xarxa d'equips i entitats esportives per a persones amb diversitat funcional.
- Potenciar Barcelona com a referent internacional de l'esport adaptat (esport base i grans esdeveniments).
- Incorporar l'exemple dels Jocs Paralímpics 1992.

Espai públic:

- Incorporar l'esport a l'espai públic com a eina de cohesió social i d'acollida de persones novingudes.
- Preveure més espais per fer-hi esport quan es dissenya un nou parc o una nova plaça.
- Millorar la dotació d'equipaments per afavorir la pràctica de gent de totes les edats.
- Evitar conflictes respecte a l'ús dels espais esportius urbans a través de la gestió i la dinamització de la seva utilització.

Espais esportius a l'aire lliure, mar i muntanya:

- Mantenir els serveis a les platges fora de temporada; establir-les com a espai de pràctica esportiva durant tot l'any.
- Potenciar el mar com a actiu per a la pràctica i com a factor d'activitats innovadores durant tot l'any.
- Regular i aprofitar els espais a l'aire lliure per a la pràctica esportiva a la muntanya (p. e., Collserola).
- Aprofitar aquests espais naturals a l'aire lliure, diferenciadors, per organitzar-hi grans esdeveniments.

Esport femení:

- Fomentar l'esport femení des dels clubs amb l'objectiu d'aconseguir equips de base femenins, igual que n'hi ha de masculins.
- Valorar l'esport masculí i el femení de la mateixa manera.
- Potenciar l'esport femení en l'àmbit de l'escola.

Esport i salut:

- Vincular l'esport amb la salut en les diverses etapes de la vida dels ciutadans.
- Formar els metges perquè puguin aconsellar l'activitat física adequada a cada persona.
- Elaborar plans per frenar i prevenir l'augment de l'obesitat infantil mitjançant l'esport i la vida saludable.

Esport, eina d'integració:

- Fomentar l'esport com a eina de cohesió social; l'esport integra tots els agents: esportistes, pares, tècnics...
- Millorar el sistema de comunicació amb els diferents col·lectius.
- Les persones i/o les entitats que treballen amb l'esport com a eina d'integració ho fan, en gran nombre, mitjançant el model de voluntariat.

Sostenibilitat i eficiència de les instal·lacions i la seva gestió:

- Introduir com a factor clau la sostenibilitat (2012-2022).
- Dissenyar instal·lacions veritablement polivalents i de fàcil utilització per a tot tipus d'usuaris.
- Gestionar amb eficiència les instal·lacions actuals i planificar les futures.
- Aprofitar la capitalitat de Barcelona com a referent en valors i sostenibilitat esportiva (2022).

Esdeveniments:

- Aprofitar els recursos econòmics que generen els esdeveniments a la ciutat per ajudar l'esport de base i l'esport adaptat.
- Elaborar estudis de viabilitat per garantir la durabilitat dels equipaments i els esdeveniments a la ciutat.

Marca – posicionament internacional de Barcelona:

- Potenciar la imatge de la ciutat de Barcelona com a capital esportiva.
- Fomentar que clubs, entitats o federacions de fora vinguin a Barcelona, com a ciutat acollidora d'esport, per gaudir d'espais diferencials (mar/muntanya) i del bon clima. Fer que la ciutat en tregui profit, tant tècnic com econòmic, i generar nous recursos.

Obertura d'espais esportius:

- Obrir, a petits clubs i entitats, espais esportius que no s'utilitzen (p. e., els caps de setmana).
- Desenvolupar noves possibilitats de patrocini tot millorant el rendiment econòmic i la viabilitat dels espais.

Fira de l'Esport:

- Barcelona disposa d'un gran nombre de practicants i de moltes disciplines diferents i, alhora, és un reclam per als visitants. Una Fira de l'Esport atrauria empreses, esportistes i visitants de tot el món.
- Aprofitar les fires de turisme per presentar Barcelona com a ciutat esportiva.

Esports minoritaris:

- Afavorir els grans esdeveniments per promocionar els esports minoritaris i donar-los més presència als mitjans de comunicació.

Llei de mecenatge i patrocini:

- Aquesta llei ha de significar un avanç del món esportiu i afavorir el seu desenvolupament econòmic i social. Els clubs i les associacions esportives hauran de participar en la seva implementació i aprofitar l'impuls que pot donar al sector.

Abandonament de la pràctica d'educació física:

- Prevenir l'abandonament de la pràctica d'activitat física per motius econòmics o falta d'informació dels recursos.

06. Introducció

El Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona s'estructura de la manera següent:

1. Consideracions prèvies a la definició del Pla.
2. Principis d'elaboració de plans directors i projectes estratègics.
3. Les línies estratègiques del Pla.
4. Proposta d'actuació en plans directors i en projectes estratègics.

06.1 Consideracions prèvies a la definició del Pla

El sistema esportiu de Barcelona presenta una àmplia i diversa gamma d'activitats i de realitats organitzatives.

En qualsevol plantejament estratègic que es proposi per al sistema esportiu de la ciutat, cal tenir en compte el conjunt de clubs, entitats, equipaments esportius, federacions, col·lectius, empreses i organitzacions que fan possible la gestió organitzada d'aquest ampli ventall d'oportunitats per fer esport i activitat física a Barcelona.

Gran part de les actuacions fetes des del Govern de la ciutat es fonamenten en la cooperació, la col·laboració, la concessió, la subvenció o la concertació amb aquest important conjunt d'operadors de què disposa la ciutat per impulsar els programes, les activitats, els actes, els esdeveniments i les ofertes de serveis esportius que es fan a la ciutat. Això fa que el sistema esportiu barceloní es caracteritzi per aquesta dinàmica col·laborativa establerta entre l'Ajuntament i les xarxes associativa i empresarial que operen a Barcelona.

Els projectes que es proposen en aquest Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona es fonamenten majoritàriament en aquesta evident realitat esportiva barcelonina i en el pronòstic de la seva evolució futura de cara a l'any 2022.

A Barcelona hi ha una oferta de pràctiques esportives rica i plural. A aquestes pràctiques esportives s'han afegit nous projectes estratègics, que han d'esdevenir propostes operatives que comportin millores per al sistema esportiu de la ciutat o per a alguns dels seus elements més significatius o fonamentals. Aquestes propostes han de ser el motor de canvi o la palanca d'impuls per assolir millores substancials, o bé per contribuir a la consolidació del sistema esportiu barceloní o de parts de les seves sis dimensions de cara a l'escenari de futur del 2022.

Les dinàmiques actuals del sistema esportiu, avaluades com a actius que cal millorar o consolidar, han de continuar desenvolupant-se, amb aquells ajustaments que calgui fer per adaptar-les a les noves característiques, demandes o necessitats de la població. Dins del que cal consolidar i millorar es troben tots els plans, programes o actuacions municipals que ja hi ha en curs.

06.2

Principis d'elaboració de plans directores i projectes estratègics

L'estratègia per identificar els criteris i els projectes estratègics clau ha tingut en compte els principis següents:

Treball previ:

- La proposta dels projectes s'ha fet en funció de l'anàlisi de la informació obtinguda en la fase de diagnòstic i prospecció.

Procés participatiu Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022:

- S'han tingut en compte les aportacions que han fet els diferents agents del sistema esportiu i els ciutadans en general tant en les sessions plenàries com en els tallers de treball, o mitjançant els mecanismes de participació virtual.

Viabilitat dels projectes:

- Els projectes es dirigeixen de forma transversal a totes les dimensions i a diferents col·lectius o sectors de població.
- Cada projecte necessita una anàlisi concreta.

Continuïtat:

- Alguns projectes es construeixen a partir de projectes ja existents, tot ampliant-ne l'abast o la qualitat.

Rol de l'Ajuntament de Barcelona:

- L'Ajuntament liderarà i impulsarà l'execució de cada projecte, però també serà necessària la participació de la resta d'agents del sistema esportiu com a coresponsables dels projectes.

Control i avaluació:

- El Consell Municipal de l'Esport serà l'encarregat de controlar i avaluar l'execució del Pla.

Àmbits transversals:

En la fase de disseny i definició de projectes estratègics s'ha buscat especialment que aquests siguin d'aplicació transversal, és a dir, que incloguin el major nombre de persones i àmbits possibles (com les necessitats de diferents franges d'edat i de diferents col·lectius o sectors poblacionals, i els aspectes relacionats amb el gènere).

06.3 Les línies estratègiques del Pla

De la mateixa manera, cal abordar les qüestions relatives a les formacions específiques i complementàries adreçades als diferents agents presents en l'esport, des dels tutors de joc fins als directius.

Finalment, en la majoria de projectes és present la capacitat de treballar per enfortir el posicionament de Barcelona com a capital de l'esport. Així doncs, caldrà projectar aquest concepte a l'exterior al mateix temps que es difon entre la població barcelonina.

Aquests plans directors i projectes estratègics afecten d'una manera transversal els àmbits següents:

Franges d'edat:

- Infància.
- Adolescència.
- Joventut.
- Adults.
- Gent gran.

Col·lectius o sectors poblacionals:

- Persones amb discapacitat.
- Persones nouvingudes.
- Població en risc d'exclusió.

Gènere:

- Dona / home.

Aquests plans directors i projectes estratègics permetran treballar d'una manera transversal:

La formació complementària per a:

- Famílies.
- Tutors de jocs.
- Tècnics.
- Voluntaris.
- Directius.
- Gestors d'entitats i equipaments.

La marca Barcelona associada a l'esport i el seu posicionament de projecció internacional.

Les línies estratègiques són les grans línies d'intervenció que permeten passar de la situació actual al futur escollit. S'han definit de manera que ens permetran orientar els grans plans directors i els projectes estratègics amb la finalitat d'assolir la Visió 2022.

Esport educatiu:

1. Incrementar la participació de la població infantil, adolescent i juvenil tot impulsant una nova estratègia de política esportiva basada en la concertació amb les federacions, les entitats i els clubs de la ciutat i, molt especialment, amb el Consell de l'Esport Escolar de Barcelona (CEEB) com a instrument central de la promoció de l'esport en edat escolar.
2. Educar en la igualtat. Potenciar la igualtat d'oportunitats per a noies i nois en la pràctica de l'esport, incidint en la inclusió i programant activitats que s'adrecin de la mateixa manera a ambdós gèneres en les primeres edats, assegurant itineraris de continuïtat que agrupin els qui estiguin interessats en el mateix esport i fent especial èmfasi en les noies.
3. Educar en els valors de l'esport i en el dret d'accés a l'esport per a tothom (afavorint la inclusió normalitzada dels esportistes amb diversitat funcional en la pràctica de l'esport organitzat). Ensenyar els hàbits i els valors de l'esport com una opció estratègica de futur per a l'educació de nois i noies.

39

Institut Barcelona
Esports

Estructura de la
proposta estratègica

Pla Estratègic de
l'Esport de Barcelona
2012-2022

«S'han de potenciar més els valors que aporta l'esport, com benestar, lleure, salut i diversió.»

Mireia Miró, campiona del món
d'esquí de muntanya 2011

4. Formar els agents esportius per assegurar el vessant educatiu de l'esport, en especial el professorat d'educació física i els tècnics esportius.

Esport i clubs:

5. Fer dels clubs i les entitats l'eix fonamental de l'estructura esportiva de la ciutat. Promoure, concertar o convenir amb els clubs, les entitats i les federacions programes de promoció i pràctica dels seus esports respectius. Superar les dinàmiques de convocatòries anuals de subvencions. Incidir especialment en les modalitats que requereixin un major impuls o atenció.
6. Col·laborar amb les administracions implicades per impulsar un pla de l'esport universitari a Barcelona.
7. Potenciar la inclusió dels esportistes amb diversitat funcional, formulant propostes d'activitat i competició des de les estructures organitzatives convencionals de l'esport reglat i liderant-ho amb les federacions esportives i el Consell de l'Esport Escolar de Barcelona.
8. Potenciar nous models esportius i organitzatius que facilitin i incrementin la pràctica de l'esport femení.

«Cal seguir potenciant l'esport femení, i l'educació i els hàbits de les dones.»

Anna Tarrés, ex-Seleccionadora Natació Sincronitzada

9. Evitar l'abandonament de la pràctica esportiva entre els adolescents, especialment durant l'educació secundària.

Esport, ciutat i benestar:

10. Fer de la ciutat l'escenari de la pràctica esportiva i de l'activitat física. Facilitar i habilitar espais urbans o naturals de la mateixa ciutat, i ordenar els seus usos per aconseguir-ho.
11. Impulsar la relació de Barcelona amb el mar per fer que l'aigua esdevingui una oportunitat per millorar la qualitat de vida dels seus habitants. L'aigua com a espai d'aprenentatge, salut i lleure. L'aigua com a esport i espectacle.
12. Impulsar i promocionar la relació dels ciutadans de Barcelona amb la pràctica esportiva i l'activitat física saludable a través de tots els agents del sistema esportiu per esdevenir la ciutat líder en practicants esportius. Aprofitar el bon clima de la ciutat per ser referents mundials de l'esport a l'aire lliure.

Cohesió social i esport:

13. Intervenir de forma global o específica per afavorir la cohesió social, facilitant la pràctica esportiva als segments poblacionals que hi tenen dificultats d'accés normalitzat. Impulsar programes transversals utilitzant l'esport com a eina de cohesió i d'inclusió social, amb especial atenció a les persones amb diversitat funcional. L'esport pot ser una eina d'inclusió.

«Cal donar facilitats perquè les entitats esportives i les socials s'interrelacionin i col·laborin més, sobretot en els barris, que és on estan en contacte més directe amb la realitat i realitzen una funció bàsica per a la cohesió social.»

Toni Codina, Director General de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya

14. Aprofitar els esdeveniments esportius que es facin a la ciutat per promoció-
nar l'esport de base i l'esport escolar.
Aprofitar-los també per desenvolupar
projectes de caràcter solidari, preferent-
ment per a la població en risc d'exclusió
social.
15. Utilitzar l'esport com a pauta de com-
portament i com a guia de desenvolup-
pament saludable per als nostres joves.
Promoure activitats de continuïtat de
caràcter competitiu o recreatiu perquè
els nois i noies a partir dels 12 anys
tinguin diferents opcions de pràctica
esportiva.
16. Formar els professionals de l'esport
amb criteris de cohesió i inclusió social.
Cal començar des de la facultat i altres
àmbits educatius.

Projecció internacional de Barcelona:

17. Enfortir la projecció internacional de la
marca Barcelona acollint l'organització
de grans esdeveniments esportius
europeus o mundials, ja que comporten
beneficis per a la nostra ciutat.
18. Potenciar Barcelona com a destí turístic
per a la pràctica de l'esport.
19. Canalitzar la projecció internacional de
Barcelona des del lideratge i l'intercanvi
de coneixement i de bones pràctiques
amb altres ciutats de característiques
similars, i crear i liderar la Xarxa de Ciu-
tats Esportives, amb seu a Barcelona.
20. Impulsar, com a capital de Catalunya, el
projecte Barcelona-Pirineu per acollir
els Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern
de 2022.

Esport, motor econòmic de la ciutat:

21. Enfortir el caràcter de motor econòmic
de l'esport, treballant per acollir el major
nombre possible de fires comercials,
projectes, centres de recerca i con-
gressos de temàtiques esportives o
directament relacionades amb el món
de l'esport. Aconseguir que Barcelona
sigui referent internacional en el món del
coneixement i dels negocis relacionats
amb el sector econòmic de l'esport.
22. Col·laborar a consolidar la capacitat
de l'esport per generar llocs de treball,
directes o indirectes, mitjançant l'oferta
d'activitats i serveis des dels equipa-
ments esportius, l'organització de pro-
ves esportives de participació popular
o la captació de grans esdeveniments
esportius per a la ciutat.
23. Crear, potenciar i aglutinar línies de
creació R+D+I a l'entorn dels principals
instruments i empreses que interactuen
amb el món de l'esport, incidint en la
implantació de les noves tecnologies.
24. Articular noves fórmules de finança-
ment i sostenibilitat econòmica dels
projectes. Disposar d'un pla de patrocini
que prevegi ajudes fiscals.
25. Reforçar les sinergies de l'esport amb
altres àmbits (turisme, comerç,
indústria, educació, etc.) per gene-
rar ocupació: projectes integradors,
esport-universitat-empresa.

06.4

Proposta d'actuació en plans directors i en projectes estratègics

La reflexió sobre les línies estratègiques porta a definir tot un conjunt de plans directors que les sintetitzi i les concreti en diferents projectes estratègics vinculats a cada pla director.

Així doncs, la proposta d'actuació del Pla Estratègic s'ha estructurat en projectes i subprojectes, agrupats en sis grans plans directors.

Els plans directors tenen relació amb els grans instruments i els diferents àmbits sobre els quals s'articula el sistema esportiu de Barcelona, i són fruit del recull de les necessitats detectades durant el procés participatiu obert.

Aquestes necessitats se sintetitzen entorn dels elements següents:

- Els equipaments esportius i els espais de pràctica a la ciutat.
- Les tecnologies, el coneixement i la formació a implantar per a la millora de la gestió del sistema esportiu i dels agents.
- Canviar les vies de finançament actual del sistema esportiu.
- Utilitzar l'esport com a instrument de projecció internacional de Barcelona.
- Seguir utilitzant l'esport com a instrument educatiu i de difusió dels valors que aporta.
- Potenciar encara més la vinculació entre l'esport i la salut.

Els projectes estratègics s'han classificat en dues tipologies d'acord amb la seva repercussió en el sistema esportiu de Barcelona:

Projectes sistèmics:

Actuen directament sobre l'estructura de funcionament dels instruments bàsics del sistema esportiu de la ciutat, ja que incideixen sobre aquells recursos o aquelles eines que es necessiten per tal de poder funcionar, independentment de quina sigui l'estratègia que la ciutat adopti.

Projectes programàtics:

Són aquells projectes que tenen com a objectiu desenvolupar una actuació o un conjunt d'actuacions que es poden agrupar en un o diferents programes i que, alhora, se sustenten en un o més instruments bàsics del sistema esportiu de la ciutat.

07

07.1 Pla Director TAC-TIC

Justificació:

El nom del Pla Director TAC-TIC recull l'acrònim del concepte «tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement – tecnologies de la informació i la comunicació».

S'ha denominat d'aquesta manera per aglutinar tot el que té a veure amb la gestió dels recursos necessaris per a la pràctica i l'organització de l'esport, així com per a l'accés a la informació i el desenvolupament del coneixement vinculat a l'ús de les noves tecnologies.

La complexitat polièdrica del sistema esportiu de Barcelona justifica la necessitat d'articular instruments de ciutat que facilitin, a totes les entitats i equipaments, als actors i usuaris de l'esport i als professionals i les indústries interessades en l'esport, la possibilitat de cercar i de compartir tota la informació, el coneixement, les programacions i els processos organitzatius relatius a l'esport que es fa a Barcelona.

Dimensions amb què es relaciona:

TAC-TIC és un projecte transversal i, per tant, afecta totes les dimensions del sistema esportiu. El desenvolupament dels seus projectes estratègics tindrà un impacte positiu sobre totes les dimensions.

Resultat:

Es pretén aconseguir una plataforma que sigui capaç d'oferir tot un conjunt de serveis vinculats a l'aprenentatge, el coneixement, la gestió, la informació i la tecnologia, per tal que tots els agents del sistema esportiu en puguin disposar quan els sigui necessari.

Projectes estratègics inclosos:

- Barcelona esport connecta't.
- Agència de Suport a l'Esport.
 - Agència Internacional de l'Esport.
 - Oficina de Servei als Clubs.
- Observatori de l'Esport i de l'Activitat Física de Barcelona.

PROJECTE BARCELONA ESPORT CONNECTA'T

En la fase d'anàlisi i diagnosi, diferents agents han plantejat la necessitat de poder accedir al coneixement, de formar-se i de disposar d'eines que permetin una millor gestió de les organitzacions esportives, la prestació dels seus serveis i la relació amb altres agents esportius per compartir el coneixement. D'aquesta manera sorgeix el projecte «Barcelona esport connecta't», plataforma en línia orientada a atendre aquestes necessitats de participació i interacció.

La finalitat del projecte és:

- Crear una eina virtual amb:
- Xarxa de clubs.
 - Xarxa d'equipaments.
 - Formació i coneixement.
 - Calendari d'esdeveniments i d'activitats.
 - Compra de serveis i productes.
 - Fòrums i xarxa social de practicants (organitzats o no), d'organitzacions i de tècnics.
 - Borsa de treball i de voluntaris.
 - Club de tècnics.
 - Oficina de Servei als Clubs.
 - Suport a projectes d'emprenedoria vinculats a l'esport i al finançament, i patrocini de projectes o esdeveniments esportius.

L'Ajuntament assumirà:

L'impuls d'aquesta plataforma basada en les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), i de l'aprenentatge i el coneixement (TAC).

«El sistema esportiu català és un model exportable i de projecció exterior.»

Jordi Gibert, Director General de la Fundació Catalana per a l'Esport

Coresponsables:

Ajuntament de Barcelona (IBE – IMI) – Consell Català de l'Esport – Tots els agents del sistema esportiu de la ciutat.

«Utilitzar la tecnologia per promoure i facilitar la pràctica esportiva lliure a la ciutat i fomentar l'ús dels espais naturals.»

Vicenç Guallart, Arquitecte en Cap de l'Ajuntament de Barcelona

PROJECTE AGÈNCIA DE SUPORT A L'ESPORT

Serà un òrgan de suport al funcionament del sistema esportiu, amb la finalitat de col·laborar en la millora de la gestió dels agents esportius de Barcelona i, també, amb la voluntat de poder oferir tota la informació i el coneixement sobre el sistema de l'esport a la ciutat, a fi de donar resposta a les demandes provinents tant dels àmbits local i nacional com internacional.

D'aquest projecte es desprenen dos subprojectes:

Agència Internacional de l'Esport

El coneixement de què disposa actualment el sistema esportiu de Barcelona, reforçat amb la voluntat de l'Ajuntament de posicionar la ciutat entre les més importants al món en termes esportius, porta a formular la creació de l'Agència Internacional de l'Esport.

«Apostar per la wimbledonització, ser seu d'esdeveniments fixos amb una excel·lent organització.»

Salvador Alemany, President d'Abertis

Ja sigui per poder donar a conèixer la nostra manera de fer en relació amb els diferents àmbits i dimensions de l'esport, ja sigui per obtenir informació de com s'organitza i gestiona l'esport en altres indrets del món, Barcelona està obligada a importar, però també a exportar coneixement esportiu, d'acord amb la seva voluntat de ser una ciutat que se significa per ser esportiva.

La finalitat del subprojecte és:

- Crear diferents productes d'anàlisi del sistema i de consultoria mitjançant aliances amb els agents de la ciutat i basats en el seu coneixement, per tal de posar-lo a disposició dels agents de Barcelona i també de comercialitzar-lo a escala nacional i internacional.

Els àmbits temàtics de l'Agència seran, entre d'altres:

- L'evolució de l'esport i l'activitat física a Barcelona.
- La gestió d'esdeveniments.
- La gestió d'instal·lacions.
- L'impacte econòmic de l'esport a la ciutat.
- El turisme esportiu.
- L'alt rendiment esportiu.

Instrument d'anàlisi: Observatori de l'Esport de Barcelona

Coresponsables:

Ajuntament de Barcelona – Observatori Català de l'Esport – Centre d'Estudis Olímpics – Empresa consultora internacional.

Oficina de Servei als Clubs

Un dels principals actius de la ciutat és la seva important xarxa de clubs. Tanmateix, la ciutat té clubs de diferents tipologies. Alguns figuren entre els més potents del país i fins i tot del món, però Barcelona també posseeix un gran nombre de clubs, majoritàriament d'una sola disciplina esportiva, que amb molts esforços mantenen en funcionament les seves activitats, els seus equips o les seves seccions esportives, però

que són fonamentals a l'hora de formar en els valors de l'esport i de crear un planter d'esportistes d'elit. Per aquest motiu, és necessari poder aportar instruments que permetin donar suport a aquests clubs en la seva gestió.

Actualment, moltes entitats tenen una forta dependència de la concessió d'ajuts de l'Administració, i sovint una dependència especial respecte a l'Ajuntament. Aquest fet comporta la dificultat de desenvolupar programes a curt, mitjà i llarg termini, ja que l'obtenció d'aquests ajuts públics generalment es fa mitjançant convocatòries anuals de subvencions.

Per assegurar el seu sosteniment en el temps, els projectes esportius no només han de poder gaudir de certes modalitats de concerts i/o convenis plurianuals, sinó que també han de disposar d'estructures de suport que els ajudin a enfortir processos organitzatius i la seva confiança en el manteniment de les seves activitats. En aquest Pla Director, mitjançant la creació de l'Oficina de Suport als Clubs, es persegueix contribuir a aquesta millora de funcionament.

Algunes de les accions que permetrien iniciar aquest canvi de funcionament en els clubs i les entitats de la ciutat i que aquesta oficina hauria de promoure i facilitar podrien ser:

- Establir convenis amb aquelles federacions, entitats i clubs que presentin projectes a curt i mitjà termini per a la difusió, la pràctica i l'increment d'alguns esports minoritaris.
- Formalitzar acords amb les federacions i les entitats corresponents perquè desenvolupin programes de divulgació, pràctica i competició que possibilitin l'increment de la participació de nous practicants i que s'han de traduir en un major impuls i un coneixement de la disciplina esportiva en qüestió.
- Incidir en l'àmbit escolar presentant al professorat noves propostes esportives que puguin desenvolupar-se en el marc escolar, en horari lectiu i no lectiu. Desen-

volupar aquests programes d'iniciació dins de la proposta de programació del disseny curricular de l'educació física de l'escola, sempre que sigui possible.

- Connectar l'esport escolar amb l'esport universitari, i evitar la interrupció de la pràctica esportiva durant l'època universitària.
- Desenvolupar programes i plans de promoció de l'activitat física i esportiva entre les dones en totes les etapes de la seva vida.
- Establir acords i convenis amb entitats esportives, tant en l'àmbit de ciutat com de barris, per desenvolupar programes d'iniciació esportiva entre el conjunt de la població, centrant-se en els col·lectius d'immigrants i en aquelles comunitats on la dona té més dificultats d'accés a la pràctica esportiva.

La finalitat del subprojecte és:

Crear una oficina de suport (virtual i/o presencial) al teixit associatiu esportiu de la ciutat en la gestió de les seves entitats en els àmbits següents:

- Gestió administrativa.
- Finançament.
- Formació dels seus recursos humans.
- Promoció i gestió dels seus productes.
- Creació o incorporació de noves seccions esportives als clubs: esportistes amb diversitat funcional, equips femenins, etc.
- Localització d'espais esportius.

L'Ajuntament assumirà:

La potenciació d'un model de concertació amb les entitats i els clubs de la ciutat que permeti el disseny d'una nova estratègia enfocada a:

- Promoure programes per a modalitats de pràctica minoritàries.
- Establir la modalitat del contracte programa amb les entitats.
- Implantar xarxes de continuïtat entre l'esport escolar i els clubs per garantir la pràctica esportiva d'infants, adolescents i joves, i enfortir alhora la xarxa associativa.

Coreponsables:

Ajuntament de Barcelona – Clubs i entitats de la ciutat de BCN – UFEC – CEEB.

PROJECTE OBSERVATORI DE L'ESPORT I DE L'ACTIVITAT FÍSICA

Els projectes estratègics del Pla Director TAC-TIC pretenen facilitar la gestió del coneixement relacionat amb l'esport gràcies a l'ús de les noves tecnologies.

Per poder-ho dur a la pràctica, és imprescindible disposar de les eines de valoració i anàlisi comparativa de l'evolució del sistema esportiu.

Analitzar l'evolució del sistema barceloní i articular aquesta anàlisi amb la capacitat de proposar els estudis i els treballs pertinents, de tal manera que sigui possible comparar Barcelona amb altres ciutats i països, són les funcions principals de l'Observatori de l'Esport i de l'Activitat Física de Barcelona, que ha de tenir una capacitat constant d'avaluació del sistema esportiu.

L'Observatori tindrà com a objectiu principal analitzar i recollir les diferents dades que permetin dur a terme un control i una avaluació continuada del sistema esportiu de la ciutat, en coordinació amb l'Observatori Català de l'Esport i altres organismes nacionals o internacionals que permetin el contrast del sistema barceloní amb d'altres.

L'Ajuntament proposa:

Ubicar l'Observatori al Centre d'Estudis Olímpics, com a gestor del coneixement de la ciutat en matèria esportiva.

Coreponsables:

Ajuntament de Barcelona – Centre d'Estudis Olímpics – Observatori Català de l'Esport – Consell Català de l'Esport.

Processos a activar:

Per tal d'implantar aquests projectes, serà necessari establir aliances amb instituts del mateix Ajuntament de Barcelona i acords amb diferents entitats que han de ser-ne coreponsables. La gestió d'aquests acords i aliances esdevindrà clau per a la implantació d'aquests projectes.

«Creixement del nivell de pràctiques basades en relacions pures, sense lligams, ni compromís formal.»

Ricardo Sánchez,
Facultat PCEE Blanquerna-Ramon Llull

BCN 2013 BCN 2013

BARCELONA 2013 15th FINA WORLD CHAMPIONSHIPS

15th FINA CAMPEONATOS
DEL MUNDO DE NATACIÓN
15th FINA CAMPIONATS
DEL MON DE NATACIÓ

© FINA 2011

ENTRA
AL PLANETA
AIGUA

49

Institut Barcelona
Esports

Plans directors
2012-2022

Pla Estratègic de
l'Esport de Barcelona
2012-2022

07.2 Pla Director Esport Educatiu

Justificació:

El foment de l'esport en edat escolar és una de les columnes sobre les quals se sosté gran part del sistema esportiu de la ciutat.

Aquest Pla Director s'adreça a la població en edat escolar de Barcelona i inclou tant el que succeeix dins de l'horari lectiu en relació amb l'educació física escolar com el que s'ofereix en horari no lectiu, és a dir, totes les activitats en què participa la població menor de 18 anys i que, organitzades per més de 400 entitats, es duen a terme principalment durant el curs escolar.

L'any 2006, en l'estudi sobre els hàbits esportius dels escolars de la ciutat elaborat per l'Institut Barcelona Esports, es va poder aprofundir en el coneixement de quina era la manera de fer esport dels nois i noies de Barcelona. Actualment les tendències es mantenen, i encara avui podem destacar algunes dades d'aquest estudi.

El 2006, entre altres qüestions, s'observava que:

- La pràctica esportiva dels infants i el jovent havia anat creixent en els darrers anys, fins a arribar al 66,8%. Això representava, aproximadament, els dos terços de la població escolar.

Analitzant les dades des de la perspectiva de gènere, es podia observar que:

- Els nens i els nois feien més pràctica esportiva que les nenes i les noies. La diferència era de 20 punts. Del terç de la població escolar que no practicava esport el 2006, dues de cada tres persones eren noies.
- En finalitzar l'etapa de l'educació primària, la pràctica esportiva dels nens estava 10 punts per sobre de la de les nenes. En canvi, al final de l'educació secundària, la diferència entre nens i nenes es trobava al voltant dels 30 punts.
- Durant l'etapa de l'educació secundària, les noies que practicaven esport federat mantenien més la vinculació amb l'esport.

- Els índexs de pràctica als districtes de la ciutat no era uniforme. Hi havia zones de la ciutat on la pràctica era molt més baixa i la diferència entre els dos sexes era més gran.

D'aquest estudi del 2006 i de la diagnosi compartida que ara s'ha dut a terme en el Pla Estratègic, destaca que:

- Actualment no s'arriba a tota la població escolar ni a tots els centres educatius.
- Cal incidir especialment en els primers cursos d'educació infantil i en els darrers de l'educació secundària obligatòria.
- L'abandonament de la pràctica esportiva entre les escolars és una assignatura pendent sobre la qual cal incidir.
- La incorporació de persones novingudes implica, en determinats casos, un plantejament especial a l'hora d'introduir l'esport entre aquestes persones, ja que hi ha aspectes culturals i de tradició que suposen barreres importants per a l'accés a la pràctica.

Dimensions amb les quals es relaciona:

Aquest Pla Director es relaciona amb la majoria de les dimensions del sistema esportiu, tot i que les més directes són «esport educatiu», «esport i clubs», i «esport i cohesió social». Els projectes d'aquest pla afectaran el model actual d'esport en edat escolar, els agents que el promocionen, entre ells els clubs, i la capacitat de generar convivència i inclusió entre els escolars.

Tanmateix, aquest Pla Director també té un impacte positiu en la dimensió «esport, ciutat i benestar», que ha de servir per millorar la qualitat de vida dels escolars i el seu entorn, i alhora genera activitat econòmica («esport, motor econòmic de la ciutat»).

Resultat:

El resultat que es pretén és, d'una banda, garantir la qualitat de l'aprenentatge esportiu ofert per les organitzacions que operen en el sistema esportiu en edat escolar i, de l'altra, fer extensiva l'oferta a la majoria de

centres docents. Ambdós objectius volen evitar l'abandonament de la pràctica esportiva en els darrers cursos de l'educació secundària.

Projectes estratègics inclosos:

- L'escola fa esport a la ciutat.
- Escoles esportives de Barcelona.

PROJECTE L'ESCOLA FA ESPORT A LA CIUTAT

En l'esport en edat escolar, el Consell de l'Esport Escolar de Barcelona (CEEB) hi té un paper clau, tant en l'organització de les competicions com, des de l'any 2012, en la promoció conjunta amb l'IBE de diferents modalitats d'activitat esportiva i motriu.

El projecte posa a l'abast dels centres educatius tot un conjunt de programes complementaris amb la voluntat d'oferir, almenys, una opció de formació fisicoesportiva addicional per a cada curs i contingut curricular d'educació física dels diferents cicles educatius. La intenció principal és fer de la ciutat i dels seus recursos esportius un espai d'aprenentatge complementari al món escolar.

Així, aquest catàleg que es posa a disposició dels centres està format pels programes:

- «Joc perdut»
- «Ja nedo»
- «L'esport fa per tu»
(hoquei patins, handbol, judo, esgrima, tamborí, escalada, *touch* [rugbi], corfbol, rem, waterpolo, gimnàstica, voleibol i escacs).
- «Dansa ara»
- «Curses d'orientació»
- «Raid atlètic»
- «Flic flac circ»
- «Biatló escolar»
- «Triatló escolar»
- «A la grada, passió i seny»
- «Sobre rodes»
- «L'esport inclou»

El funcionament d'aquests programes s'estructura en les fases següents: difusió, formació del professorat, treball al centre, activitat final i, posteriorment, avaluació i reformulació, si escau.

Les característiques essencials per a aquesta oferta d'activitats complementàries són: la coordinació necessària i intencionada amb els diferents agents d'ensenyament, la vinculació amb els centres educatius que han d'assumir responsabilitats i la implicació amb clubs, federacions i altres institucions.

L'origen d'aquest projecte es troba al Programa d'Activitats Físiques en Horari Escolar.

La finalitat del projecte és:

Mantenir el conjunt de programes detallats anteriorment i les activitats complementàries a l'educació física escolar.

L'Ajuntament assumirà:

La potenciació de la campanya de comunicació i difusió de les activitats incloses en el Programa d'Activitats Físiques en Horari Escolar que es realitzen a la ciutat.

Coreresponsables:

Ajuntament de Barcelona (IBE – IMEB – Consorci d'Educació) – Consell de l'Esport Escolar de Barcelona (CEEB) – Federacions esportives – Tots els agents organitzadors de programes.

«Cal potenciar els valors de l'esport i frenar certes actituds no cíviques que es produeixen en el transcurs d'activitats esportives.»

Jaume Mora, President del Consell de l'Esport Escolar de Barcelona (CEEB)

PROJECTE ESCOLES ESPORTIVES DE BARCELONA

Tal com s'ha vist en la diagnosi d'aquesta dimensió, l'activitat esportiva dels més joves de Barcelona fora de l'horari lectiu presenta alguns dèficits en els quals s'hauria d'incidir per introduir-hi canvis i millorar-ne el funcionament.

Per aquest motiu, es proposa generar un model d'escola esportiva que garanteixi l'aprenentatge esportiu dels nens i nenes, i que serveixi d'identificació d'un nivell de qualitat en la prestació del servei.

L'origen d'aquest projecte es troba en el Pla de l'Esport en Edat Escolar de Barcelona.

Es proposa, doncs, la creació d'un segell de qualitat que reconegui aquelles escoles esportives que compleixin uns requeriments de qualitat en la prestació del servei esportiu i en el model de gestió.

Les finalitats del projecte són:

- Garantir i millorar el compliment d'uns requeriments mínims en les organitzacions que ofereixen aquests serveis amb la implantació d'un segell de qualitat.
- Convertir el segell de qualitat en un segell de prestigi per a les organitzacions que l'assoleixin.

L'Ajuntament assumirà:

- Impulsar la marca Escola Esportiva de Barcelona i desenvolupar des del Pla de l'Esport en Edat Escolar les actuacions següents:
 - Promoure, conjuntament amb les federacions respectives, programes de pràctica de l'esport, amb plans específics per a les modalitats de pràctica minoritària.
 - Establir la modalitat del contracte programa amb les entitats.
 - Implantar xarxes de continuïtat entre l'esport escolar i les entitats i els clubs.

Coresponsables:

Ajuntament de Barcelona (IBE – IMEB – Consorci d'Educació) – CEEB – Federacions esportives – Tots els agents organitzadors de programes.

Processos a activar:

Per tal que aquests projectes estratègics vinculats a l'esport en edat escolar es puguin implantar, cal activar tres tipologies de processos:

- Organitzatius, en què l'elaboració d'un nou conveni marc entre l'Ajuntament de Barcelona i el CEEB serà l'instrument per impulsar les propostes ofertes als centres educatius de la ciutat, que han de desenvolupar no tan sols el vessant competitiu, sinó també el formatiu, l'educador i el generador de programes escolars, garantint la qualitat en l'aprenentatge. Així mateix, la recerca de noves fórmules de finançament haurà de ser un element clau per a la gestió.
- Formatius-metodològics, en què l'educació en valors mitjançant l'esport, el reconeixement social del benefici de les activitats per a escolars i la millora de la qualitat dels programes fins ara desenvolupats han de ser objectius prioritaris.
- Comunicatius, en què la comunicació de l'oferta i el model d'esport en edat escolar esdevé clau per a l'èxit de la seva implantació.

Jugant

Pensant

Participant

Ballant

Competint

Fent amics

Descobrint

Divertint-se

Integrant-se

Superant-se

L'esport ens fa més grans

53

Institut Barcelona
Esports

Plans directors
2012-2022

Pla Estratègic de
l'Esport de Barcelona
2012-2022

07.3 Pla Director Esport i Salut

Justificació:

Els estudis demostren la importància de l'activitat física i l'esport per a la salut i la qualitat de vida de la població, així com els seus efectes beneficiosos, no només sobre el cos, sinó també sobre l'estat d'ànim i les relacions socials de les persones.

Molts països, entre ells Catalunya, tenen clars els beneficis objectius de l'activitat física i l'esport a l'hora d'impulsar les polítiques públiques de promoció de la salut. Seguint aquesta línia, el Govern municipal ha expressat la ferma voluntat d'activar un nou plantejament per promoure la salut a través de l'activitat física regular de la ciutadania.

Per fer efectiu un plantejament que prevegi el binomi salut-esport o activitat física-esport, és necessari impulsar, encara amb més força, una oferta esportiva àmplia, diversificada i adreçada a tota la ciutadania, que tingui especial cura d'aquelles persones amb més dificultats d'accés i més problemes de salut.

Esport i salut són dos bons instruments per desenvolupar polítiques transversals i contribuir, des d'aquesta potent aliança, a l'assoliment d'objectius que són propis també d'altres àmbits socials, com ara la convivència, la inclusió, la cohesió, la igualtat i l'equitat social. Així mateix, poden contribuir a l'educació de les persones o, fins i tot, a la construcció mediambientalment sostenible mitjançant l'assoliment de la ciutadania saludable que el Pla Estratègic de l'Esport es proposa com a Visió 2022.

*«Barcelona
com a ciutat saludable.»*

Albert Soler, Secretari d'Estat per a l'Esport,
CSD (2009-2011)

Dimensions amb què es relaciona:

La relació entre la salut i l'esport (entès també com totes les formes d'activitat física practicades per la població) ha estat ubicada en la dimensió «esport, ciutat i benestar» d'aquest Pla Estratègic, una dimensió per a la qual la visió formulada per al 2022 és:

«Ciutadania saludable, ciutat esportiva: Barcelona, una ciutat esportiva, tant pel que fa als espais com a les persones. Una ciutat que sempre està en moviment.»

Resultat:

Aquesta visió, enfocada des d'aquesta relació entre l'activitat física i la salut, es concretaria específicament en el resultat «promoure la salut entre la població barcelonina mitjançant la pràctica regular d'activitat física i/o esport».

Projectes estratègics inclosos:

- Pla de Comunicació Activitat Física i Salut.
- Fes esport i salut amb mi.

PROJECTE PLA DE COMUNICACIÓ ACTIVITAT FÍSICA I SALUT

Consistirà a dur a terme tot un conjunt d'accions vinculades a comunicar els beneficis de la pràctica esportiva i l'activitat física per a la salut de les persones.

L'estil de vida és un dels factors determinants que condicionen el nivell de salut de la població. Per tant, la promoció d'hàbits de vida saludables, així com el desenvolupament de bones pràctiques de salut, entre elles la pràctica esportiva, són alguns dels factors que tenen més impacte sobre el nivell de salut de la població.

Descripció:

Es tracta de desenvolupar de manera planificada accions comunicatives, amb l'objectiu de sensibilitzar sobre els beneficis per a la salut que es deriven de l'activitat física, per tal de promoure-la com a factor de benestar i qualitat de vida.

«Cal abordar la salut des de tots els àmbits de forma integral. Això és: nutrició, activitat física, hàbits de vida saludables i control de les emocions.»

Valentí Fuster, cardiòleg, DM

Les finalitats del projecte són:

- Involucrar les diferents entitats que treballen en l'àmbit de la salut i l'esport per tal de potenciar l'oferta existent i valorar la creació de nova oferta.
 - Gestionar i impulsar aquest Pla de Comunicació amb tots els agents del món de la salut i de l'esport implicats, però també amb altres agents de la ciutat que hi poden col·laborar.
 - Mantenir aquesta campanya durant tot el temps de vigència del Pla Estratègic de l'Esport per tal que els diferents sectors de la ciutadania coneguin els avantatges de l'activitat física i l'esport per a la salut, els practiquin i els incorporin com un hàbit quotidià.
 - Potenciar els programes i projectes existents i dissenyar-ne de nous per tal de possibilitar-hi l'accés de tota la ciutadania, prestant especial atenció a aquells sectors que per motius de salut o socials tenen alguna dificultat d'accessibilitat.
 - Plantejar accions específiques per a persones amb dificultats de salut i d'accés a l'activitat física i esportiva.
- les entitats i els clubs, així com els equipaments i els centres esportius públics o privats que ofereixen activitats físicoesportives.
 - les àrees bàsiques de salut, els equipaments i els professionals de la xarxa sanitària de la ciutat.
 - la xarxa de farmàcies de la ciutat.
 - les entitats de l'àmbit social i de l'àmbit de la salut.
 - els professionals que, des dels Serveis Socials, treballen per facilitar i garantir l'accessibilitat a les activitats físicoesportives als diferents sectors de la població, assegurant una oferta que s'adapti als seus interessos i les seves capacitats.
 - els centres educatius i els docents, per tal que permetin incorporar els hàbits saludables en la quotidianitat de les generacions més joves.
 - les entitats cíviques i culturals, les biblioteques, les associacions veïnals, els centres cívics, els casals per a les persones grans...
 - el comerç de la ciutat, amb alguns establiments significats, com els forns, les botigues d'alimentació o els mateixos supermercats o mercats municipals.

L'Ajuntament assumirà:

- Gestionar i impulsar aquest Pla de Comunicació.
- Vetllar per la salut de les persones i fomentar-la.
- Vetllar per la protecció de la salut pública reforçant les accions d'autoritat sanitària a la ciutat.
- Incorporar la dimensió de la salut a les polítiques públiques, amb una mirada transversal.
- Fer de Barcelona un referent en serveis de salut, recerca i innovació.

Coreponsables:

Ajuntament de Barcelona (IBE, Direcció de Salut) – Consorci Sanitari de Barcelona – Secretaria General de l'Esport – Agència de Salut Pública – Tots els agents de l'esport i la salut de Barcelona.

PROJECTE FES ESPORT I SALUT AMB MI

A partir d'aquestes premisses referents a la planificació compartida de l'activitat física i la salut, cal incidir en el fet que un dels elements essencials que ha de contribuir a captar i mantenir l'hàbit de l'activitat física ha de ser el convenciment personal de la idoneïtat d'aquesta pràctica. El resultat serà l'obtenció de beneficis personals. Per això, el Pla Estratègic de l'Esport formula una proposta de projecte que pot esdevenir una palanca més en la mobilització de les raons emotives que ajudin a vèncer els possibles obstacles inicials, que fan que moltes persones no facin el primer pas o que molt sovint, després de fer-lo, trobin difícil seguir avançant.

Conscients que l'obtenció d'aquest benefici passa per l'esforç personal de dur a terme l'activitat física escollida i que els inicis, tot i que s'hagin previst les millors condicions per facilitar-lo, es presenten molt més complicats del que en realitat hom es planteja, s'ha pensat en un projecte que ajudi a superar aquestes dificultats.

Així, es formula un projecte que té la seva força en el vincle emocional o relacional entre dues persones: una amb la capacitat solidària de qui ja està convençut dels beneficis que l'activitat física continuada li comporta i una altra que, potser amb l'ajuda de la primera, es pot sentir compromesa a intentar mantenir-se activa durant un temps, per provar de ser una persona més de les que es beneficiïn de fer «esport» amb regularitat.

Per això, amb el projecte «Fes esport i salut amb mi», es proposa l'establiment de parelles esportives com a palanca motivacional que permeti aprofitar la virtut socialitzadora de l'activitat física per incorporar aquella part de la població que potser no la practicaria mai en solitari.

L'impuls d'aquest projecte farà necessària la implantació d'una campanya de millora de l'actual Pla d'Activitat Física i Salut, per tal d'introduir-hi la figura de la parella esportiva, en què una persona activa en motiva una altra (amistats, familiars, veïns...) a fer activitat física de forma saludable.

La generació d'aquestes parelles esportives es podria promoure a partir de diferents possibilitats d'activitat:

- Parella de *running*, parella de tennis taula...
- Parella del centre de *fitness* (amb voluntaris sobretot pel que fa a persones derivades dels CAP perquè els introdueixin al seu grup de pràctica).
- Parelles de pràctica esportiva escolar.
- Altres.

Descripció:

Es tracta d'aprofitar el convenciment de les persones actives esportivament per motivar-ne altres d'inactives per dur a terme activitat física o esport de manera regular i millorar la seva salut personal.

Les finalitats del projecte són:

- Promoure la figura de la parella esportiva, en què una persona activa en motiva una altra (amistats, familiars, veïns...) a fer activitat física de forma saludable.
- Contribuir a un projecte de «marca» que capti l'interès per la promoció de l'activitat física sostinguda a fi de millorar la salut de la població de Barcelona, dins del Pla de Comunicació Activitat Física i Salut.

L'Ajuntament assumirà:

La promoció d'aquest projecte mitjançant una campanya sostinguda d'acció i l'impuls de la promoció de l'activitat física com a objectiu per millorar la salut personal dels ciutadans.

Coreponsables:

Ajuntament de Barcelona – Agència de Salut Pública – Consorci Sanitari de Barcelona – Secretaria General de l'Esport – Tots els agents de l'esport i la salut de Barcelona.

Processos a activar:

Un plantejament per impulsar la promoció de la salut a la nostra ciutat ha de passar per conciliar i aprofitar totes les voluntats i les capacitats organitzatives que tot un seguit d'operadors poden aportar a aquesta finalitat compartida.

El paper que aquests diferents agents hauran de desenvolupar serà bàsicament el de promotors de la salut, o bé, a més a més, el de gestors de recursos esportius o d'activitat física que permetin millorar-la.

Els primers (promotors), des de la seva contribució a la difusió dels beneficis que es poden obtenir mitjançant accions aïllades o coordinades en campanyes de comunicació de ciutat, poden esdevenir peces clau en l'ampliació dels missatges que pugui generar el Pla d'Actuació.

Els segons (gestors), que també hauran d'assumir aquest rol difusor, a més a més hauran de contribuir a la captació i la fidelització de ciutadanes i ciutadans de totes les edats i, sobretot, d'aquells amb menys aptituds físiques per a l'activitat física sostinguda.

Aquest plantejament unitari basat en la coordinació dels interessos i les motivacions d'aquesta multiplicitat d'agents participants ha de permetre incrementar la consciència de la població envers els beneficis que es poden obtenir des del punt de vista de la salut personal mitjançant la regularitat de pràctica de l'activitat física o esportiva.

Un propòsit d'aquestes magnituds no es pot desenvolupar només des del món local; per això és fonamental que la ciutat de Barcelona, i el seu Ajuntament com a principal promotor, estableixi els acords de col·laboració necessaris amb els organismes i les institucions supramunicipals que depenen del Govern de la Generalitat i que siguin competents en els camps de l'activitat física, l'esport i la salut.

Finalment, cal mencionar el compromís municipal de donar exemple a través del programa «Ajuntament, organització promotora de la salut», on es recull que, en cada àmbit, sector o àrea municipal, es fomentin activitats promotores de la salut. En aquest sentit, cal potenciar l'edició i la posada en marxa d'un catàleg que posarà a disposició de treballadores i treballadors municipals l'opció de fer exercici físic en el seu lloc de treball o a prop d'aquest.

07.4 Pla Director Finançament

Justificació:

Actualment, l'esport és un sector amb un pes considerable com a motor econòmic de la ciutat.

El Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022 així ho reconeix, ja que en el seu plantejament determina la necessitat que una de les sis dimensions en què s'ha estructurat el sistema esportiu de la ciutat sigui precisament la de l'esport com a motor de desenvolupament econòmic de la ciutat.

Hi ha un nombre important d'elements i factors que permeten sostenir aquesta afirmació; entre ells destaquen:

- Els impactes induïts que qualsevol gran esdeveniment esportiu internacional genera a la ciutat (per exemple, en la darrera edició de la Marató de Barcelona, prop del 50% dels participants eren forans).
- La importància del consum de serveis en els equipaments esportius de la ciutat (tant públics com privats), amb una xarxa de més de 100 centres esportius (del tipus «gimnàs»). Només l'oferta municipal, amb els seus 44 centres esportius, atén més de 17 milions d'usos anuals i reporta una facturació anual de 96,5 milions d'euros.
- La capacitat de generació de llocs de treball des del món de l'esport. Per exemple, la xarxa d'equipaments esportius de la ciutat fa necessària la contractació de més de 4.000 persones per part del conjunt de concessionaris, gestors o propietaris.

«El patrocini esportiu fa anys que no evoluciona. El nou patrocini passa per la personalització.»

Sandro Rosell, President del Futbol Club Barcelona

Resultat:

Amb la implantació dels projectes estratègics vinculats a aquest Pla Director es pretén aconseguir la millora de les actuals vies de finançament de l'esport perquè generin major riquesa i, alhora, crear-ne de noves.

Dimensions amb què es relaciona:

Els projectes estratègics vinculats amb aquest Pla Director tenen la voluntat de generar recursos econòmics que puguin beneficiar totes les dimensions del sistema esportiu.

Amb la implantació d'aquests projectes, Barcelona es vol dotar de nous instruments que permetin facilitar la captació d'ingressos per projecte al sistema esportiu a fi de revertir-los en el mateix sistema.

Projectes estratègics inclosos:

- Fundació Barcelona Esports.
- Calendari anual de grans esdeveniments esportius.
- Programa de Patrocinadors de l'Esport de Barcelona.

PROJECTE FUNDACIÓ BARCELONA ESPORTS

Ha de ser l'instrument legal amb el qual el sistema esportiu de la ciutat pugui articular el Programa de Patrocinadors de l'Esport de Barcelona per assegurar la dedicació dels recursos econòmics públics i privats al finançament de l'esport de més alt nivell i també a les pràctiques esportives amb més dificultats per aconseguir recursos per al seu funcionament ordinari.

Aquest organisme té com a objectiu liderar la capacitat d'obtenció de recursos via patrocini o donacions per a la realització de diferents projectes vinculats als grans esdeveniments esportius i programes específics de la ciutat.

Les finalitats del projecte són:

- Crear una fundació formada per l'Ajuntament i diferents patrons de la ciutat que donin suport a diferents esdeveniments i programes a través del mecenatge.
- Disposar d'una estructura organitzativa per a la captació de patrocinis.
- Trobar sinergies amb la Fundació Catalana per a l'Esport.

L'Ajuntament assumirà:

El lideratge i la constitució de la Fundació Barcelona Esports.

Coresponsables:

Ajuntament de Barcelona – Patrocinadors – Gestors de programes i esdeveniments.

PROJECTE CALENDARI ANUAL DE GRANS ESDEVENIMENTS

És un projecte que permetrà vehicular i visualitzar de manera sostinguda el vincle d'un conjunt d'empreses amb el patrocini d'aquells esdeveniments de major projecció internacional que es facin a la ciutat en un període determinat d'anys.

L'origen d'aquest projecte es troba en la programació actual d'esdeveniments i el programa Barcelona Sports – Consorci de Turisme de Barcelona.

S'ha de definir un calendari plurianual que cada any incorpori:

- Grans esdeveniments esportius de projecció internacional que se celebren a la nostra ciutat (Mundial Júnior d'Atletisme 2012, Mundial d'Handbol 2013, Mundial de Natació 2013, X Games Barcelona 2013-2015, Mundial de Bàsquet 2014, fins als Jocs Olímpics i Paralímpics Barcelona-Pirineu 2022...).
- Esdeveniments de la ciutat (Barcelona World Race, Marató de Barcelona, Barcelona Open Banc de Sabadell-Trofeu Conde de Godó, Fórmula 1, Moto GP, Triatló, Concurs de Salts Internacional...).

«Cal aconseguir un calendari potent de grans esdeveniments amb seu fixa a Barcelona.»

Leandre Negre,
President de la Federació Internacional d'Hoquei

Les finalitats del projecte són:

- Triar i potenciar els grans esdeveniments esportius propis de la ciutat que tinguin capacitat de tenir impacte internacional amb una garantia de continuïtat.
- Optar per una estratègia adreçada captar els esdeveniments de major projecció i, alhora, apostar per nous esports emergents.

L'Ajuntament assumirà:

- La preparació d'instal·lacions esportives del màxim nivell que estiguin a l'altura d'aquests grans esdeveniments (Pla Director de l'Anella Olímpica de Montjuïc).
- Amb l'acolliment de grans esdeveniments, l'enfortiment de la marca Barcelona internacionalment.

Coresponsables:

Ajuntament de Barcelona – Fundació Barcelona Esports – Secretaria General de l'Esport – CSD.

PROJECTE PROGRAMA DE PATROCINADORS DE L'ESPORT DE BARCELONA

Directament vinculat a la dotació del finançament i el patrocini necessaris per desenvolupar els projectes esportius del Pla Estratègic de l'Esport, es proposa el Programa de Patrocinadors de l'Esport de Barcelona com un projecte destinat a assolir ingressos per la via del patrocini. Tot i que aquest programa està especialment vinculat a l'organització i l'acollida de grans esdeveniments esportius, també vol contribuir a fer més viable l'execució d'altres programes de promoció de l'esport des d'un punt de vista més social o ciutadà.

Aquest programa de patrocini ha de fonamentar els seus serveis en els eixos següents:

- Reconeixement social: s'han de generar actes de ciutat que reconguin el valor dels patrocinadors.
- Prestigi: els esdeveniments i/o programes amb més reconeixement o rendibilitat social formaran part d'aquest programa.
- Interacció: ús de tecnologies que permetin una interacció constant entre la marca patrocinadora i els usuaris dels esdeveniments esportius.
- Fiscalitat: tractament fiscal específic.

Aquest projecte destinat a assolir ingressos per la via del patrocini crearà diferents productes vinculats a actius de la ciutat.

La finalitat del projecte és la creació de diferents productes de patrocini per a:

- Grans esdeveniments esportius de la ciutat.
- Esport en edat escolar.
- Equipaments esportius de la ciutat.
- Programes de cohesió i inclusió social mitjançant l'esport.

L'Ajuntament aprofitarà aquests esdeveniments per promocionar l'esport escolar amb els clubs i les federacions, i per desenvolupar projectes de caràcter solidari i garantir la sostenibilitat de les instal·lacions de la ciutat.

Instrument: Fundació Barcelona Esports

Coresponsables:

Ajuntament de Barcelona – Fundació Barcelona Esports – Gestors de patrocini internacional.

Hi ha altres projectes estratègics, vinculats a altres plans directores, que tenen capacitat empresarial de creació de riquesa i d'atracció de nous projectes. A més a més, conscients de la seva capacitat per projectar-se internacionalment com a sector per exportar coneixement i negoci, en la proposta del Pla Estratègic s'han plantejat alguns projectes que han de permetre específicament consolidar o fins i tot fer créixer aquest sector econòmic a la ciutat:

- **Barcelona, mercat internacional de l'esport.**
- **Barcelona, destí de turisme esportiu.**

A part d'aquests projectes, l'impuls dels quals pot generar un creixement econòmic, n'hi ha d'altres proposats en el Pla, i que ja s'han explicat anteriorment, que també comportaran impactes en l'economia de la ciutat a diferents escales:

- La xarxa d'instal·lacions esportives amb compromís de qualitat.
- El Pla d'Equipaments Esportius Escolars.
- Barcelona esport connecta't.
- I per descomptat, sobretot pel que podria significar no tant a la ciutat com al territori del Pirineu, la consecució de l'organització dels Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern de l'any 2022, als quals Barcelona, com a capital de Catalunya, dona suport.

Processos a activar:

Per tal d'implantar aquests projectes, caldrà seleccionar els esdeveniments esportius que formen part del calendari de la ciutat, així com aquells programes amb suficient solvència per captar grans patrocinadors.

«El mecenatge és quelcom propi de la ciutat de Barcelona que cal estendre a l'àmbit esportiu.»

Ramón Agenjo, grup d'empreses Damm

07.5 Pla Director Barcelona Internacional

Justificació:

Barcelona és, sens dubte, un referent a escala mundial en l'àmbit esportiu. La ciutat pot manifestar amb orgull que és una de les capitals mundials de l'esport.

No hi ha dubte que els Jocs Olímpics i Paralímpics del 1992 hi van contribuir de manera notable. El reconeixement internacional que comportà la bona organització assolida en el més gran dels esdeveniments esportius de l'època moderna encara avui es manté.

Aquest aval ha estat reforçat i sostingut per la celebració en les dues darreres dècades de moltes altres competicions internacionals de molt alt nivell, des de l'organització de campionats d'Europa i del món en diverses disciplines fins al fet de rebre i donar sortida al Tour de França a Barcelona o ser el punt de partida d'una edició del Ral·li Dakar, a part de la celebració de les grans competicions que anualment es fan a la ciutat: Barcelona Open Banc de Sabadell-Trofeu Conde de Godó, els grans premis de Fórmula 1 i de motociclisme, etc., i, darrerament, l'impuls d'una de les regates al voltant del món més rellevants, la Barcelona World Race.

En aquesta línia d'internacionalització de la ciutat des de l'esport, hi ha altres competicions que, en virtut del gran nombre d'esportistes que hi participen, s'han posicionat com un referent fora de les nostres fronteres: esdeveniments com la Garmin Barcelona Triatló, la Mitja Marató o la Marató de Barcelona, amb les quals en pocs anys s'han aconseguit nivells de participació estrangera de rellevància (el 47% de les 19.507 persones participants de l'any 2012 eren estrangeres).

Així doncs, amb un interessant protagonisme en l'àmbit europeu, la marca Barcelona s'està consolidant com una marca de qualitat i solvència.

Resultat:

Amb aquest Pla Director es proposa potenciar que Barcelona continuï sent la seu d'esdeveniments esportius de relleu internacional i nacional, consolidant i millorant els que ja se celebren a la nostra ciutat, i, sobretot, optar a aquells que incrementin la projecció de la ciutat i reverteixin econòmicament a favor de la ciutat i de les ciutadanes i ciutadans de Barcelona.

Igualment, en els camps del coneixement i del negoci de les indústries associades a l'esport, Barcelona pretén aprofitar oportunitats per liderar projectes d'excel·lència i de gran repercussió internacional gràcies als projectes estratègics definits en aquest Pla Director.

El tercer resultat que es pretén és augmentar el nombre de turistes que visiten la ciutat per participar en els grans esdeveniments esportius:

- La celebració de grans proves esportives amb ressò mundial i l'esport espectacle. (com ara el Campionat del Món de Natació, la Final Four de Bàsquet o els Campionats Europeus d'Atletisme) atrauen espectadors de tot el món.
- Altres esdeveniments de gran participació popular (marató, triatló) atrauen molts esportistes de fora, gran part dels quals vénen acompanyats per familiars, de manera que aprofiten per fer turisme a la ciutat.

«Barcelona, capital de l'esport.»

Marc Puig, Director de Comunicació i Atenció Ciutadana,
Ajuntament de Barcelona

Finalment, es constata que un altre camí d'èxit a seguir és l'iniciat per la Barcelona World Race, és a dir, crear nous esdeveniments internacionals gestionats amb rigor i amb la marca Barcelona.

Dimensions amb què es relaciona:

Els projectes inclosos en aquest Pla Director tenen un impacte positiu en totes les dimensions del sistema esportiu.

El Pla Director Barcelona Internacional presenta projectes que reforcen la capacitat de Barcelona de generar riquesa, entenent el sistema esportiu com un motor econòmic capaç de projectar la ciutat a escala internacional.

Igualment, la relació de Barcelona amb altres ciutats i països enriqueirà la ciutat en molts àmbits.

Projectes estratègics inclosos:

- Barcelona, mercat internacional de l'esport.
- Xarxa de Ciutats Esportives, amb seu a Barcelona.
- Projecte Barcelona-Pirineu (Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern 2022).
- Barcelona, centre d'excel·lència en el rendiment esportiu.
- Barcelona, destí de turisme esportiu.

63

Institut Barcelona Esports

**Plans directors
2012-2022**

**Pla Estratègic de
l'Esport de Barcelona
2012-2022**

Foto cedida pel Reial Club de Tennis Barcelona-1899

PROJECTE BARCELONA, MERCAT INTERNACIONAL DE L'ESPORT

Barcelona s'ha de situar com a referent i seu mundial de l'esport amb l'organització d'una sèrie de cites vinculades a diferents vessants del negoci esportiu, al seu coneixement i al foment de l'emprenedoria que hi està relacionada.

Es pretén, doncs, vincular aquesta generació de mercat a la celebració d'un esdeveniment capaç de crear coneixement i d'atraure referents esportius internacionals i espectadors.

La finalitat del projecte és:

Crear diferents espais temàtics dedicats a diferents àmbits de l'esport, com ara:

- Productes i material esportiu – *retail*.
- Drets d'esportistes professionals.
- Plataforma de negoci sobre drets audiovisuals vinculats a l'esport.
- Espai d'intercanvi de coneixements específics.
- Fòrum de debat i experiències.
- Secció de noves tecnologies i investigació aplicades a l'esport.
- Emprenedoria i creació de negoci.

L'organització d'aquesta cita anirà acompanyada de la celebració d'un gran esdeveniment esportiu a la ciutat durant les mateixes dates. Una de les activitats que s'hi hauria d'incloure és la trobada anual de la Xarxa de Ciutats Esportives, liderada per Barcelona.

L'Ajuntament assumirà:

L'impuls d'aquest mercat internacional de l'esport a Barcelona.

Coresponsables:

Ajuntament de Barcelona – Agent privat gestor de grans congressos – Fira de Barcelona – Universitats – Centres de recerca – Empreses i agents del sistema esportiu de la ciutat.

«Barcelona ha d'aprofitar l'arribada de personalitats d'arreu quan s'organitzen esdeveniments a la ciutat per promocionar la ciutat internacionalment i convertir aquestes persones en prescriptores de Barcelona.»

Jaume Roures, Mediapro

PROJECTE XARXA DE CIUTATS ESPORTIVES, AMB SEU A BARCELONA

Per reforçar el lideratge internacional de Barcelona en l'àmbit de l'esport, es genera una xarxa de ciutats amb l'objectiu de compartir polítiques, bones pràctiques i tendències dels agents esportius respectius. La voluntat és que la seu d'aquesta Xarxa de Ciutats Esportives sigui Barcelona.

Les finalitats del projecte són:

- Estudiar i valorar les tendències de l'esport arreu del món, amb especial atenció a les grans ciutats.
- Ser un espai de reflexió i proposició de polítiques municipals per a la promoció de l'esport entre la ciutadania.
- Potenciar vincles entre les ciutats i establir col·laboracions i intercanvi de bones pràctiques i coneixements.

L' Ajuntament assumirà:

El lideratge, la creació i la gestió d'aquesta xarxa amb seu a Barcelona.

Coresponsables:

Ajuntament de Barcelona – Organitzacions esportives existents.

«Buscar fórmules perquè Barcelona sigui referent internacional en determinades matèries i que els organismes d'aquestes matèries tinguin la seva seu a la ciutat de Barcelona.»

Albert Agustí, Director General d'ACB i president del Reial Club de Tennis de Barcelona

PROJECTE BARCELONA-PIRINEU (Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern 2022)

Barcelona vol acollir uns jocs olímpics d'hivern, els del 2022. Si ho aconsegueix, serà la primera ciutat del món que haurà celebrat uns jocs olímpics d'hivern i uns d'estiu.

Barcelona reforça la seva capitalitat esportiva amb aquesta nova proposta olímpica, que esdevé motor de projecció internacional i permet alhora donar a conèixer al món el Pirineu com a destinació esportiva.

Propres fites:

- Estudi tècnic i validació del projecte (2012).
- Consecució de la designació del COE (2013).
- Consecució de la designació del CIO (2015).

L'Ajuntament assumirà:

- Enfortir la projecció internacional de la marca Barcelona i aprofitar aquest esdeveniment per promocionar la pràctica dels esports d'hivern, en especial les modalitats de gel, col·laborant en el Pla Estratègic dels Esports d'Hivern a Catalunya.
- Renovar les grans instal·lacions de la ciutat i impulsar la creació del Centre Municipal de Gel.
- Establir els acords necessaris amb les diferents administracions implicades per a l'assoliment de la denominació com a seu olímpica dels Jocs Olímpics i Jocs Paralímpics d'Hivern de l'any 2022.
- Liderar els aspectes relacionats amb l'esport de la candidatura Barcelona-Pirineu 2022 conjuntament amb la seva Oficina Tècnica.

Coresponsables:

Ajuntament de Barcelona – Generalitat de Catalunya – Federacions esportives – Entitats – Tècnics i esportistes d'alt rendiment – Centre d'Alt Rendiment – Secretaria General de l'Esport.

BARCELONA, CENTRE D'EXCEL·LÈNCIA EN EL RENDIMENT ESPORTIU

Aquest projecte estratègic pretén aprofitar el talent existent a Barcelona en matèria d'entrenament esportiu, així com les seves instal·lacions, per generar una oferta esportiva amb capacitat d'atraure equips d'alt rendiment perquè realitzin la seva preparació esportiva a Barcelona.

Amb aquest projecte, Barcelona es posiciona en l'excel·lència de l'alt rendiment esportiu en diferents esports en què ja existeixen entrenadors/esportistes referents mundials i per als quals ja es tenen les instal·lacions esportives preparades per a l'entrenament d'alt rendiment, ja que han estat capaces d'allotjar grans competicions europees i mundials.

Cal posar en marxa el conjunt de centres i projectes esportius de la ciutat que són capaços d'oferir programes esportius orientats a la millora del rendiment, amb l'objectiu d'atraure equips i esportistes de tot el món, aprofitant el coneixement de tècnics i esportistes professionals referents en el seu esport.

«Barcelona, excel·lència de primer nivell.»

Jesús Bueno, Vicepresident de l'NBA Europa

Les finalitats del projecte són:

- Formar esportistes i tècnics d'arreu del món en la tecnificació o l'alt nivell esportiu, de manera similar al que ja es fa amb el tennis.
- Crear i promocionar acadèmies esportives reconegudes internacionalment gràcies als seus professionals i tècnics.

L'Ajuntament assumirà:

L'impuls del projecte, facilitant recursos i arribant a acords amb els agents interessats.

Coresponsables:

Ajuntament de Barcelona – Federacions esportives – Entitats – Tècnics i esportistes d'alt rendiment – Programa ARC – Centre d'Alt Rendiment – Secretaria General de l'Esport.

**PROJECTE BARCELONA,
DESTÍ DE TURISME ESPORTIU**

Barcelona és la porta d'entrada de nous turistes esportius que volen desenvolupar una pràctica esportiva tant a Barcelona com en altres ciutats de Catalunya.

Es tracta de facilitar els serveis esportius als turistes, tractant-los com a ciutadans temporals, de manera que no vegin interrompuda la seva pràctica habitual esportiva pel fet de trobar-se fora de la seva ciutat.

*«Obrir Barcelona al territori català,
Barcelona porta d'entrada.»*

Martí Batalla, CEO de Grifone

Les finalitats del projecte són:

- Potenciar els productes existents i crear-ne de nous, tenint en compte la diversitat de pràctiques i de practicants que hi ha a la ciutat i al país: Barcelona-tennis/Barcelona-kite/Barcelona-triatló/Barcelona-surf/Barcelona-hípica/Barcelona-golf...
- Crear el tiquet turista, que consistirà a oferir accés als equipaments i als serveis esportius de la ciutat als turistes.

L'Ajuntament assumirà:

La promoció internacional de productes de turisme esportiu vinculats a altres àmbits d'interès (gastronomia, cultura, espectacles...) conjuntament amb Turisme de Barcelona i Turisme de Catalunya.

Coresponsables:

Ajuntament de Barcelona – Turisme de Barcelona – Turisme de Catalunya – Agents proveïdors de serveis esportius de la ciutat i del país – Fira de Barcelona.

Processos a activar:

Els projectes estratègics que es presenten en aquest Pla Director persegueixen el sosteniment de la internacionalització de la ciutat, però per a la seva implantació serà fonamental:

- Treballar de manera coordinada amb Turisme de Barcelona per poder dissenyar un bon pla de promoció de la pràctica esportiva que ofereix la ciutat, sobretot en els esports nàutics i els esports a la natura.
- Liderar la participació del conjunt d'agents públics i privats interessats en l'impuls i el sosteniment dels projectes del Pla que permetin importar o exportar coneixement i productes.
- Aprofitar la complicitat de la Generalitat i de la resta d'institucions, així com la dels agents socials i econòmics, com a mecanismes i instruments eficients per a l'organització i la gestió dels grans esdeveniments i dels altres projectes internacionals que es proposen.

67

Institut Barcelona
Esports

Plans directors
2012-2022

Pla Estratègic de
l'Esport de Barcelona
2012-2022

07.6 Pla Director Barcelona Equipaments i Espais de Pràctica Esportiva

Justificació:

La praxi actual, l'evolució de l'esport i les tendències de futur condueixen a optar per un planejament de les instal·lacions esportives de la ciutat que s'estructura en tres grans àmbits:

- El conjunt d'instal·lacions esportives que han estat construïdes per donar resposta específicament a demandes de pràctica esportiva, ja sigui individual o col·lectiva, és a dir, el que denominaríem *instal·lacions convencionals*.
- La ciutat com a escenari de la pràctica esportiva. Un escenari que va des dels espais urbans adaptats a l'esport fins als més naturals, com la platja, el mar, els parcs o la muntanya, on cada cop més es desenvolupen activitats esportives amb gran capacitat de creixement en nombre de practicants, de manera que s'espera un increment d'aquesta tendència.
- La dotació d'espais esportius de què disposen els centres educatius de la ciutat, que, més enllà de respondre a les seves necessitats educatives, poden ser usats també per dinamitzar l'esport en horari no lectiu i que cal tenir presents per promoure'n un ús social i així donar resposta a aquelles demandes associatives o individuals que no trobin acollida en la xarxa «d'instal·lacions convencionals» o no es puguin desenvolupar en un espai urbà o natural de la ciutat.

«Promiscuïtat funcional per als projectes arquitectònics; no podem continuar fent edificis per a un sol ús.»

Luis Alonso, Alonso&Balaguer y Arquitectos Asociados

Les instal·lacions convencionals

Tal com preveu el Pla Director d'Instal·lacions i Equipaments Esportius de Catalunya (PIEC) (Decret 95/2005 de 31 de maig), l'eina de planificació per concretar les necessitats d'equipaments esportius del municipi barceloní i contrastar-les amb les determinacions del PIEC és el Mapa d'Instal·lacions Esportives Municipals (MIEM).

Barcelona posseeix una quantitat d'equipaments esportius que permet la realització de la majoria de les disciplines i pràctiques esportives actuals pròpies d'una ciutat costanera.

Tanmateix, hi ha algunes característiques importants que fan singular el Mapa d'Instal·lacions Esportives Municipals i que configuren fins i tot un «model Barcelona» que ha estat exportat a altres ciutats:

- Barcelona es va dotar d'un conjunt de grans instal·lacions esportives (la denominada Xarxa Nacional al PIEC) per a la celebració dels Jocs Olímpics i Paralímpics del 1992 que resten com a llegat, i que li permeten exercir el paper de capital esportiva de Catalunya i, sovint acompanyada de les dotacions d'equipaments d'altres ciutats, poder optar en tot moment a acollir grans esdeveniments del calendari de competicions internacionals, o fins i tot plantejar-se, com fa actualment, l'opció d'organitzar els Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern del 2022, conjuntament amb el Pirineu català.
- Barcelona disposa d'una àmplia xarxa d'instal·lacions esportives que donen resposta a les necessitats individuals de pràctica de la ciutadania. Aquesta xarxa que s'ha anat construint en els darrers anys està integrada per equipaments esportius de titularitat pública i privada.

L'equipament esportiu bàsic en la prestació del servei municipal és el centre esportiu municipal (CEM), que segons el PIEC és un complex esportiu que conté molts dels espais definits com a bàsics per la Generalitat. Tot i que sovint, per dificultats de disponibilitat de sòl, és impossible afegir-hi un camp gran o una

pista d'atletisme, les piscines cobertes, les pistes poliesportives, els pavellons i les sales polivalents sí que habitualment configuren el programa funcional dels CEM.

Aquesta configuració d'equilibri entre la convivència de l'ús individual (amb espais pensats per satisfer les necessitats específiques) i l'espai esportiu per als esports convencionals és conseqüència d'una manera de planificar la dotació esportiva de la ciutat que cerca l'equilibri sostenible del sistema.

Aquest criteri de determinació dels usos que ha de reunir un centre esportiu permet que, fins i tot simultàniament, es puguin estar produint activitats amb participació de persones de diferents edats.

La ciutat de Barcelona disposa de més d'un centenar de grans centres esportius o «gimnasos»: 44 són de titularitat municipal i la resta són fruit de la iniciativa privada. Això contribueix a fer possible una singular i poc habitual xarxa d'equipaments esportius destinats a satisfer les necessitats de pràctica esportiva dels habitants d'una ciutat que pot funcionar amb una coexistència normal entre diversos tipus de centres, tot i els diferents objectius i motivacions de rendibilitat esportiva, social i econòmica que es persegueixen per a cada una de les tres subtipologies de centres o gimnasos.

Aquesta singularitat és tal que Barcelona posseeix més d'una empresa de gestió o cadena d'equipaments esportius privada nascuda a la ciutat i amb un grau d'implantació i de penetració en el sector dels serveis esportius que fins i tot ha frenat l'arribada d'altres empreses multinacionals, com succeeix en altres ciutats de l'Estat espanyol o en altres països europeus.

En xifres, més de 700.000 persones són usuàries regulars d'aquesta xarxa de centres esportius, ja sigui com a abonades, cursetistes o sòcies.

En la majoria d'aquests centres esportius o «gimnasos», la població atesa sovint comparteix procedència, de tal manera que el percentatge majoritari de les persones abo-

nades, sòcies o usuàries d'aquests centres viuen prop de la instal·lació utilitzada.

Si es fa una anàlisi de tots els centres esportius públics i privats (associatius i lucratius) i es determina la seva àrea d'influència segons el temps necessari per fer el desplaçament a peu entre el domicili i l'equipament esportiu en qüestió, amb l'adopció d'un temps homogeni de 10 minuts, es pot observar que a la ciutat de Barcelona quasi tota la trama urbana habitada està coberta per aquesta tipologia d'equipaments, amb capacitat d'oferir serveis d'ús individual a tota la població. Tot i així, encara queden algunes zones on manca un equipament esportiu d'aquestes característiques. Per tant, caldria valorar, de cara a properes construccions d'equipaments, en quines zones són realment necessaris.

És evident que aquesta xarxa de centres esportius és un subsector econòmic de gran importància. A fi de facilitar un seguiment de la gestió i de les obligacions contractuals dels concessionaris dels grans complexos esportius de la ciutat, l'Institut Barcelona Esports va portar a terme la subrogació dels contractes de gestió de tots els centres esportius municipals, cosa que va permetre una actuació unitària millor i més àgil per a tots els aspectes relacionats amb la gestió i el manteniment que els són aplicables.

La ciutat, escenari de pràctica esportiva:

En els darrers anys ha tingut lloc un important creixement de l'activitat esportiva als carrers, platges, places i parcs, i també al mar.

La ciutat també s'ha convertit en «el terreny de joc» utilitzat per molts esportistes de Barcelona, homes i dones que prefereixen practicar activitats esportives a l'aire lliure o a l'espai obert d'un centre esportiu convencional, o que desenvolupen esports relacionats amb activitats de resistència, que s'han de fer en itineraris amb unes distàncies que difícilment es poden reproduir en un espai reduït si no és utilitzant una maquinària estàtica.

Els pronòstics apunten cap una consolidació i fins i tot un possible creixement en algunes de les modalitats que es duen a terme als espais urbans i naturals de la ciutat.

Barcelona té un nivell de practicants molt elevat en algunes activitats: moltes persones corren, com ho demostra la creixent participació en les curses populars, la Mitja Marató o la mateixa Marató, o bé patinen o caminen per la ciutat. Però també és molt significatiu el nombre de persones que ocupen espais com les places, els parcs o les platges barcelonines per fer-hi esport.

Els espais públics de la ciutat són, en molts casos, espais utilitzats de manera espontània o organitzada per ciutadans que, de manera individual o en comunitat, els utilitzen com a espai per a la pràctica esportiva.

En alguns esports, Barcelona és referència internacional, com en el cas del patinatge de monopatí, fins al punt que és receptora d'esportistes d'arreu del món que vénen a la ciutat atrets per les possibilitats que els ofereix per a la pràctica del seu esport.

Es calcula que el nombre de persones que habitualment fan de la ciutat la seva particular pista o camp d'activitat esportiva és superior a les 400.000.

No obstant això, queda molt camí per recórrer. En primer lloc, sembla necessari millorar les infraestructures per a algunes d'aquestes disciplines esportives. D'altra banda, s'ha de reflexionar sobre com formular propostes d'ordenament d'aquestes ocupacions d'espais o com desenvolupar determinades activitats.

Les relacions socials o l'aspecte lúdic d'aquesta «ocupació» tenen lloc de manera ordenada i cívica en la majoria dels casos, però en d'altres cal regular-ne la utilització per evitar la creació d'espais «privats» per part d'un grup de ciutadans enfront d'una majoria que també voldria optar a fer-ne ús.

Són molts els espais públics urbans que presenten un ús «reconegut» per part dels ciutadans i que són llocs i punts de «cita obligada» per desenvolupar-hi una activitat determinada. Això significa que cal identificar i adequar aquests espais que ja existeixen per donar una major qualitat a l'entorn i, alhora, treballar per incrementar-los i diversificar-ne els usos. D'aquesta manera, es donaria resposta a les demandes existents i, a la vegada, se'n proposarien de noves que suposarien nous escenaris per a la pràctica d'activitat física saludable.

Barcelona reuneix unes condicions immillorables per a la pràctica de l'esport a l'aire lliure gràcies a la seva orografia, ubicació geogràfica i climatologia. Aquest és un actiu que el sistema esportiu de la ciutat ha de saber aprofitar en benefici propi i, sobretot, incidint en la seva especificitat costanera, de manera que es projecti cap a la població, el seu entorn més proper i fins i tot internacionalment com una ciutat amb vocació de promoció dels esports nàutics i marítics. Cal aprofitar la llarga tradició dels nostres clubs de vela i marítics, així com els equipaments esportius específics en aquest àmbit.

Els espais esportius dels centres educatius:

L'escola és el primer espai de referència per a moltes noies i nois que s'inicien en la pràctica d'algun esport.

Les pistes esportives de les escoles i els altres espais esportius de què disposen els centres educatius haurien de ser espais amb atenció preferent per poder conrear les millors germinacions de futures generacions de ciutadanes i ciutadans esportistes.

Potenciar els nivells de pràctica esportiva a deu anys vista passa també per plantejar la millora de la dotació dels espais esportius escolars. La diversitat de pràctiques esportives i la seva continuïtat estan lògicament relacionades amb la

dotació i la conservació de les infraestructures de què disposin els centres educatius.

Tanmateix, el sistema esportiu de la ciutat arrossega una assignatura pendent pel que fa als espais esportius escolars de Barcelona, i sobretot els dels centres públics: la seva utilització per a altres usos que no siguin els específicament escolars. S'ha de treballar per millorar les condicions que permetin aquesta utilització, oberta a clubs, entitats o col·lectius informals de ciutadans.

Finalment, i pensant en la millora d'aquests espais, potser alguns poden ser susceptibles de remodelacions que permetin reconvertir-los, per exemple amb la cobertura de pistes poliesportives, o fins i tot transformar-los en pavellons.

El Pla Director Barcelona Equipaments i Espais de Pràctica Esportiva vol reflexionar sobre quina xarxa d'equipaments esportius cal mantenir o planificar a la ciutat per poder atendre:

- L'esport per a les persones, per a la ciutadania.
- Els diferents col·lectius que fan esport en forma diversa per afrontar els seus reptes col·lectius.
- Les necessitats de l'esport en edat escolar.
- Els requeriments de l'esport federat.

Resultat

Els projectes estratègics vinculats a aquest Pla Director pretenen millorar l'actual model de gestió de les diferents instal·lacions esportives per tal de garantir un nivell de qualitat en la prestació dels serveis esportius. Així mateix, volen facilitar l'espai urbà i natural per a la pràctica esportiva tot motivant el seu ús.

És per aquest motiu que es presenten diferents projectes estratègics orientats a adequar l'espai esportiu de Barcelona, a fi d'impulsar un major nivell de pràctica.

Dimensions amb què es relaciona:

La gestió de les instal·lacions i els espais de pràctica incideix sobre totes les dimensions del sistema esportiu. El tipus de gestió definida afecta la viabilitat econòmica, esportiva i social de les instal·lacions i els espais, i per tant, també la del sistema esportiu.

Les actuacions sobre les instal·lacions esportives i els espais de pràctica modificaran la capacitat econòmica i de generació de riquesa del sistema esportiu i la capacitat d'oferir serveis turístics, d'acollir grans esdeveniments, de poder donar servei als agents esportius de la ciutat, d'atendre necessitats de col·lectius específics per millorar la convivència i de ser utilitzades amb finalitats educatives i saludables.

«Cal evitar la competència entre el sector públic i el privat, així com el dopatge financer.»

Albert Marco, Director del Consell Català de l'Esport, Generalitat de Catalunya (2011-2013)

Projectes estratègics inclosos:

- Xarxa d'instal·lacions amb compromís de qualitat.
- Barcelona, circuit d'emocions esportives:
 - Sorra, mar i cel.
 - Diumenges esportius a la ciutat.
- Pla d'Equipaments Esportius Escolars.

PROJECTE XARXA D'INSTAL·LACIONS AMB COMPROMÍS DE QUALITAT

Projecte estratègic orientat a establir un compromís de qualitat bàsic per als serveis oferts a les instal·lacions esportives de Barcelona, fet que implica la creació d'un segell que identifiqui les que han adquirit aquest compromís, així com l'establiment dels requeriments mínims i el procés d'auditoria per implantar aquest segell.

L'origen d'aquest projecte es troba en el model de gestió públic i privat de Barcelona.

Les finalitats del projecte són:

- Prestar els serveis amb un compromís respecte als atributs que defineixen la seva qualitat.
- Promoure la salut.
- Incorporar els objectius de la ciutat pel que fa a la promoció de l'esport (inclusió, polítiques esportives, grans esdeveniments).
- Assolir la sostenibilitat (esportiva, social, mediambiental i econòmica).
- Formar part del sistema esportiu de la ciutat.
- Oferir una oferta suficient per atendre la demanda de tota la població (cobertura).
- Implantar un model de gestió basat en la millora contínua.

L'Ajuntament assumirà:

- L'establiment de criteris homogenis.
- L'actualització del Mapa d'Instal·lacions Esportives de Barcelona.
- Inversions de millora en eficiència, estalvi energètic i adequació normativa (especial atenció a les barreres arquitectòniques).
- L'aprovació d'un nou reglament d'espais esportius.
- L'ampliació de l'actual xarxa d'equipaments esportius.
- L'estudi de noves possibilitats de concertació publicoprivada.

Coreponsables:

Ajuntament de Barcelona – Gestors d'instal·lacions esportives públiques i privades.

PROJECTE BARCELONA, CIRCUIT D'EMOCIONS ESPORTIVES

Projecte estratègic orientat a assolir que Barcelona i el seu espai natural i urbà estiguin adaptats a la pràctica esportiva de carrer, tot motivant de manera molt activa la seva pràctica.

S'entén la ciutat com un conjunt de circuits i espais on es pot fer pràctica esportiva i, per tant, generar diverses emocions vinculades als diferents esports.

Barcelona es presenta com a escenari esportiu, i existeix la possibilitat d'augmentar l'activitat física de tota la ciutadania i potenciar i ordenar l'ús tant de l'espai urbà com de l'espai natural per a la pràctica esportiva.

«Cal prioritzar la planificació urbanística perquè la ciutat esdevingui un gran centre esportiu.»

Ivan Tibau, Secretari General de l'Esport,
Generalitat de Catalunya

Les finalitats del projecte són:

- Promoure espais temàtics a la ciutat: *cricket place*, racons de cos-ment, *skate place*, etc.
- Incrementar els circuits de pràctica: per caminar, per córrer, per patinar, per anar en bicicleta, amb diferents nivells d'exigència física o dificultat.
- Oferir productes informatius perquè els visitants de Barcelona puguin practicar esport a la ciutat, tractant-los com a ciutadans esportius temporals.

L'Ajuntament assumirà:

- Fer dels parcs de la ciutat espais esportius amb usos específics recomanats: parc esportiu de Montjuïc, Collserola, parc dels Tres Turons, llera del riu Besòs.
- Augmentar el nombre de circuits esportius a la ciutat.
- Incorporar els esports de natura a l'oferta esportiva de Barcelona.

D'aquest projecte es desprenen dos subprojectes:**Sorra, mar i cel**

Projecte orientat a promocionar tots els esports vinculats amb la platja i el mar a la ciutat de Barcelona, amb especial atenció als esports nàutics.

Es pretén impulsar la relació de Barcelona amb la platja i el mar a fi d'aconseguir que el front marítim esdevingui una oportunitat per millorar la qualitat de vida dels seus habitants.

Les finalitats del subprojecte són:

- Potenciar els esports de vela, de platja, nàutics i marítims (surf, *stand paddle*, vòlei platja, tennis platja, etc.).
- Adequar els espais de platja i el front marítim de la ciutat per a la pràctica esportiva durant totes les èpoques de l'any.
- Promocionar la vela a partir dels operadors existents.
- Promocionar el Centre Internacional de Vela com un referent per impulsar la imatge de Barcelona en el món nàutic.

L'Ajuntament assumirà:

- Adequar el front marítim per a tot tipus de pràctica esportiva.
- Afavorir l'increment de l'oferta d'esports nàutics.

Coresponsables:

Ajuntament de Barcelona – Tots els agents del món dels esports nàutics i de sorra de Barcelona.

«Barcelona ha de reforçar la platja i el front marítim, i les rutes a l'aire lliure per córrer.»

Sandro Rosell, President del Futbol Club Barcelona

Diumenges esportius a la ciutat

Es pretén vincular el diumenge a la pràctica esportiva en diferents escenaris de la ciutat i potenciar la vinculació dels dies de lleure amb la pràctica esportiva.

Als diferents barris, se seleccionen diversos carrers i places per elaborar-hi una proposta de pràctica esportiva amb una temàtica específica (esport federat, esport del món, esport internacional...) i orientada als veïns del barri.

Les finalitats del subprojecte són:

- Promocionar diferents pràctiques esportives en diferents espais ubans de la ciutat (Moll de la Marina i front marítim, parc de Montjuïc, parc de Can Dragó, parc de Trinitat Vella, Collserola, Fòrum, passeig Lluís Companys...).
- Realitzar diferents activitats en diumenge, com ara:
 - Nous esports a la ciutat – DIUMENGE ESPORT XTREM.
 - Esports d'hivern – DIUMENGE ESPORTS DE NEU, GEL I MUNTANYA.
 - Esports del món – DIUMENGE ESPORTS DEL MÓN.
 - Esport i clubs – DIUMENGE ESPORT FEDERATIU.
 - Esport adaptat – DIUMENGE ESPORT INCLUSIU.
 - Esport saludable – DIUMENGE ESPORT I SALUT.

L'Ajuntament assumirà:

- Oferir els espais urbans i naturals de la ciutat per a la realització de les activitats.

Coreponsables:

Ajuntament de Barcelona – Tots els agents del sistema esportiu de Barcelona.

PROJECTE PLA D'EQUIPAMENTS ESPORTIUS ESCOLARS

Amb aquest projecte es pretén oferir els espais esportius dels diferents centres docents a diferents col·lectius. La facilitat en l'accés a la reserva i el pagament de l'espai, així com la garantia en la qualitat del mateix espai, esdevindran factors d'èxit del projecte.

La finalitat del projecte és:

- Fer una gestió centralitzada adequada que garanteixi la màxima rendibilitat social, esportiva i econòmica dels espais esportius escolars, així com el seu manteniment i la seva millora.

L'Ajuntament assumirà:

- El manteniment dels espais esportius escolars.
- La regulació, el seguiment i el control de l'ús dels espais.

Coreponsables:

Ajuntament de Barcelona – Centres educatius – Consorci d'Educació de Barcelona – CEEB.

Processos a activar per als projectes:

Per poder implantar els projectes estratègics descrits, i molt especialment el vinculat a les instal·lacions esportives, cal analitzar i formular les necessitats d'espais esportius per a la ciutat de Barcelona. Això comporta:

- Valorar, des del punt de vista del Mapa d'Instal·lacions Esportives, si la dotació actual, el seu agrupament en instal·lacions o complexos esportius i la seva distribució a la ciutat i als districtes són els adequats.

- Avaluar si la gestió d'aquests espais, aplicant els diferents models públic i privat, dona resposta als requeriments normatius i de prestació de serveis que cal tenir presents per satisfer les necessitats diverses de la ciutadania.

- Conèixer la tipologia d'aquesta diversitat de necessitats per part de les persones «esportistes». Aquest procés es fonamenta en els interessos, els desitjos o els objectius que hom vol obtenir, complir o assolir.

Un altre element important, pel que fa a la xarxa esportiva de la ciutat, és la responsabilitat que ha d'assumir el Govern de la ciutat per:

- Actualitzar el MIEM, analitzant el grau d'utilització dels equipaments descrits com a xarxa bàsica (pistes poliesportives [POL], camps grans poliesportius [CAM] de futbol, rugbi, piscines cobertes [PCO], pavellons, sales polivalents [SAL] i pistes d'atletisme [ATL]) en el PIEC, i contrastant-lo amb els estudis de necessitats fets des del PIEC i amb les demandes socials conegudes o previsibles, que faran que la ciutat pugui planificar:

- Actuacions d'arranjaments, millores i remodelació o ampliació del parc d'equipaments actuals de la ciutat.

- La necessitat permanent d'adequació a normatives energètiques i d'assoliment de millores mediambientals.

- L'elaboració d'un model d'instal·lació esportiva de qualitat, sostenible i amb plantejaments rigorosos pel que fa a la idoneïtat dels materials emprats, tant respecte a l'estructura i els elements constructius com respecte a la tipologia d'instal·lacions tècniques i de serveis.

- L'obligació, no només de garantir, sinó també de millorar l'accessibilitat per a persones amb discapacitats.

- Construir noves instal·lacions esportives a la ciutat per acabar de complementar la xarxa d'equipaments i així procurar cobrir la demanda cívica i associativa, garantint la dotació mínima d'equipaments esportius per fer possible els objectius municipals de promoció de la pràctica esportiva.

La construcció de nous equipaments s'ha de plantejar no només des del punt de vista de les mancances, sinó també en funció de la seva viabilitat econòmica, esportiva i social futura.

L'anàlisi d'aquesta triple viabilitat és un element clau per a la planificació de la xarxa d'equipaments esportius, sobretot des de la responsabilitat municipal, i és la que permetrà justificar el manteniment d'alguns equipaments esportius no rendibles en algun d'aquests vessants.

Aquestes dues decisions, tant en el present com en el futur, han de basar-se en una avaluació acurada de la demanda potencial per tal de cobrir les necessitats de les diferents àrees urbanes, i que ha de ser suficient per permetre la viabilitat econòmica i esportiva de cada centre.

En l'actual context socioeconòmic cal tenir present la col·laboració amb el sector esportiu de la ciutat i amb el sector privat pel que fa a les propostes d'inversió que cal realitzar en els equipaments existents, així com pel que fa a la construcció de nous espais esportius d'ús públic.

També és necessari homogeneïtzar els criteris relatius a l'ús i la gestió de la xarxa dels equipaments esportius municipals i, especialment, aprovar un nou reglament de les instal·lacions o els espais esportius municipals (el reglament vigent en aquests moments és de 1992), adequant-lo als canvis jurídics i normatius dels darrers anys, així com a la mateixa evolució del sistema esportiu i a la nova organització municipal.

Per finalitzar, més enllà del que significa el PIEC com a marc referencial pel que fa a la planificació del Mapa d'Instal·lacions Esportives, la ciutat de Barcelona ha de mantenir passeres de col·laboració amb les diferents administracions públiques – Generalitat de Catalunya, Diputació de Barcelona i Govern de l'Estat (CSD) – ja sigui per a la coordinació i el disseny d'eines de millora, tant pel que fa a qüestions constructives com pel que fa a tot el que té relació amb el manteniment, o per als aspectes més propis de la gestió i l'explotació del parc d'instal·lacions esportives.

07.7

Relació de plans directors i els seus projectes i subprojectes estratègics

TAC-TIC:

- Barcelona esport connecta't.
- Agència de Suport a l'Esport.
 - Agència Internacional de l'Esport.
 - Oficina de Servei als Clubs.
- Observatori de l'Esport i de l'Activitat Física de Barcelona.

ESPORT EDUCATIU:

- L'escola fa esport a la ciutat.
- Escoles esportives de Barcelona.

ESPORT I SALUT:

- Pla de Comunicació Activitat Física i Salut.
- Fes esport i salut amb mi.

FINANÇAMENT:

- Fundació Barcelona Esports.
- Calendari anual de grans esdeveniments esportius.
- Programa de Patrocinadors de l'Esport de Barcelona.

BARCELONA INTERNACIONAL:

- Barcelona, mercat internacional de l'esport.
- Xarxa de ciutats esportives, amb seu a Barcelona.
- Projecte Barcelona-Pirineu (Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern 2022).
- Barcelona, centre d'excel·lència en el rendiment esportiu.
- Barcelona, destí de turisme esportiu.

BARCELONA EQUIPAMENTS I ESPAI DE PRÀCTICA ESPORTIVA:

- Xarxa d'instal·lacions amb compromís de qualitat.
- Barcelona, circuit d'emocions esportives
 - Sorra, mar i cel.
 - Diumenges esportius a la ciutat.
- Pla d'Equipaments Esportius Escolars.

«Cal una coordinació rigorosa amb la resta d'administracions públiques, especialment amb la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.»

Ivan Tibau, Secretari General de l'Esport,
Generalitat de Catalunya

08. Introducció

A partir de l'establiment de tots aquests plans directors i projectes estratègics, l'Ajuntament en liderarà la gestió i supervisarà com i amb qui es faran i la implicació de cadascuna de les parts en cadascun dels projectes.

Aquest Pla Estratègic de l'Esport és un instrument al servei de Barcelona i els seus ciutadans. És el Pla Estratègic de com es vol que sigui la ciutat.

Després d'aquest procés de reflexió compartida i de la presentació de la proposta de projectes que han de portar cap a les visions futures del sistema esportiu, cal passar a gestionar la implementació d'aquests projectes, en els quals la iniciativa privada ha

de ser respectada i valorada, sumant-la al model de ciutat per a tothom.

Ara és hora de concretar les coresponsabilitats esmentades i iniciar les tasques per a la definició de les actuacions, de les proves pilot plantejades o del llançament de cada projecte.

El següent cronograma mostra la voluntat de posar en marxa la majoria dels projectes presentats abans del 2015. Només quatre projectes es desenvoluparan en el període del 2016 al 2022, tot i que abans es proposa fer els estudis previs necessaris per definir-los, de tal manera que el gros dels projectes configura l'anomenat Pla d'Acció 2012-2015 del Pla Estratègic.

Fer possible aquesta planificació dels projectes serà ara la següent etapa del Pla Estratègic, i per aconseguir-ho caldrà establir els mecanismes necessaris per implantar-los amb èxit i veure'n la viabilitat projecte per projecte.

Fases d'implementació del Pla:

- Plantejament d'execució – viabilitat: cal determinar en quines condicions és viable el projecte estratègic proposat.
- Gestió de la implementació: serà necessari destinar un equip de treball per garantir la implantació dels projectes estratègics.
- Concreció de les coresponsabilitats: caldrà establir les aliances necessàries amb diferents agents que assumiran la gestió i l'execució dels projectes estratègics dissenyats en el Pla.
- Recursos: serà necessari establir de quins recursos disposaran el Pla i els seus projectes, tant per part de l'Ajuntament com a impulsor o responsable com també dels diferents agents de la ciutat que hi participaran, tant públics com privats.
- Concreció – calendarització: calendari d'implantació del projecte.
- Seguiment i avaluació: establiment d'eines de control i avaluació per controlar el grau d'implantació i l'èxit del Pla.

Aquests processos hauran de tenir en compte les diferents etapes que el Pla preveu:

- Pla d'Acció 2012-2015.
- Període de continuïtat i Visió 2016-2022.

08.1 Seguiment i avaluació

Instrument de seguiment i avaluació:

Es considera que aquesta tasca avaluadora ha de ser desenvolupada per l'instrument que el mateix Pla planteja i que cal crear per fer el seguiment de l'esport i l'activitat física a la ciutat: l'Observatori de l'Esport i l'Activitat Física de Barcelona.

L'Observatori haurà de determinar indicadors que permetin comparar-nos amb altres ciutats i països mitjançant organismes similars en l'àmbit de país, d'Estat o d'organitzacions supraestats. Això permetrà avaluar la idoneïtat dels plantejaments en funció de l'evolució de la nostra societat i el nostre esport, però des d'una visió contrastada amb altres realitats ciutadanes properes o d'arreu del món.

Dins d'aquesta funció d'avaluació, l'Observatori de Barcelona assumirà l'elaboració dels indicadors necessaris per a cadascun dels projectes estratègics del Pla a fi de fer-ne el seguiment específic, tal com s'ha exposat en l'apartat del Pla d'Implantació.

08.2 Calendari

El Govern de la ciutat es compromet a liderar el seguiment de la implantació dels projectes proposats en el Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona.

Per garantir aquest seguiment i retre comptes de l'evolució del Pla a tots els agents i actors del sistema esportiu de la ciutat, es disposarà de dos espais participatius:

Consell Municipal de l'Esport:

Aquest consell de participació sectorial té, entre les seves funcions principals, el seguiment del Pla Estratègic de l'Esport.

Així doncs, l'Ajuntament de Barcelona es compromet a donar explicacions de la marxa dels projectes del Pla i del grau de compliment de les actuacions que se'n derivin. D'aquesta manera, els membres del Consell podran conèixer l'evolució del Pla i fer-hi les aportacions que considerin oportunes.

Plenari del Pla Estratègic:

A més a més del seguiment del Consell Municipal de l'Esport, i per tal de poder estendre la informació sobre la marxa del Pla Estratègic, es proposa convocar en una sessió plenària anual tots els agents del sistema esportiu de Barcelona; és el que denominaríem Plenari del Pla Estratègic. Aquesta assemblea de l'esport barceloní serà el marc en què l'Ajuntament de Barcelona, com a impulsor del Pla Estratègic, n'explicarà el funcionament i donarà a conèixer les fites assolides anualment.

Per tal de poder assumir aquests dos compromisos, es proposa establir les eines de control i avaluació necessàries per supervisar el grau d'implantació i èxit del Pla.

Per planificar en el calendari els diferents projectes estratègics, cal tenir en compte que hi ha una sèrie de projectes que han de permetre el desenvolupament de la resta; és per aquest motiu que aquests seran els primers que s'implantaran.

Els projectes estratègics que permeten el desenvolupament de la resta són:

- Barcelona esport connecta't.
- Fundació Barcelona Esports.

Hi ha una sèrie de programes que requereixen la implantació prèvia d'altres accions:

- Xarxa d'instal·lacions amb compromís de qualitat.
- Pla d'Equipaments Esportius Escolars.
- Escoles esportives de Barcelona.

Plans directors	Projectes estratègics	Pla d'Acció 2012-2025				2016-2022
		2012	2013	2014	2015	
TAC-TIC	Barcelona esport connecta't	EP	DF	LL		
	Agència de Suport a l'Esport					
	Subp: Agència Internacional de l'Esport				EP	
	Subp: Oficina de Servei als Clubs	EP	LL			
	Observatori de l'Esport i l'Activitat Física de BCN	EP	LL			
ESPORT EDUCATIU	L'escola fa esport a la ciutat	LL				
	Escoles esportives de Barcelona				EP	LL
ESPORT I SALUT	Pla de Comunicació	EP			LL	
	Fes esport i salut amb mi	EP		LL		
FINANÇAMENT	Fundació Barcelona Esport	EP	LL			
	Calendari anual	EN CURS	LL			
	Programa de patrocinadors	EP	LL			
BCN INTERNACIONAL	Xarxa de ciutats	EN CONST.	LL			
	BCN, mercat internacional		EP	LL		
	Barcelona-Pirineu 2022	EP	COE		CIO	
	Barcelona, centre d'excel·lència			EP		LL
	Barcelona, destí de turisme esportiu	EP	LL			
BCN EQUIPAMENTS I ESPAIS DE PRÀCTICA ESPORTIVA	Xarxa d'instal·lacions amb compromís de qualitat	IMPL	PAM	EP	LL	
	BCN, circuit d'emocions esportives					
	Subp: Sorra, mar i cel		LL			
	Subp: Diumenges esportius a la ciutat			LL		
	Pla d'Equipaments Esportius Escolars	IMPL		PAM	EP	

08.3

Proposta de vies de finançament dels projectes

En el plantejament del finançament dels projectes del Pla Estratègic són importants les consideracions següents:

- Un conjunt important dels projectes són sistèmics, és a dir, són projectes que aporten millores de funcionament en àmbits o instruments estructurals del sistema esportiu.

Un nombre important d'aquests instruments els assumeix totalment o parcial l'Ajuntament de Barcelona (principalment mitjançant l'Institut Barcelona Esports).

Aquestes competències, ja assumides habitualment per l'Ajuntament de Barcelona, comportaran que en els pressupostos anuals, i en especial en els dels anys previstos per a la implantació de cada projecte, es facin les previsions de dotació econòmica necessàries.

En el cas de l'Institut Barcelona Esports, aquesta dotació es realitzarà des de cadascuna de les direccions afectades pels projectes del Pla Estratègic (fonamentalment les de Promoció i Esdeveniments Esportius, i Planificació i Control de Gestió d'Instal·lacions, Obres i Projectes, i en alguns projectes molt especialment, el seu Departament de Comunicació i Premsa).

També es concretaran les aportacions des d'altres àmbits, àrees o departaments municipals que han de ser coresponsables de la implantació d'aquells projectes en els quals s'ha determinat la seva cooperació.

- Igualment, el Pla inclou projectes en què, a més a més de l'Ajuntament de Barcelona i del sector associatiu directament implicat en la seva gestió, es determinen altres administracions i/o agents privats com a partícips de la definició, posada en marxa o gestió.

Atesa l'actual situació socioeconòmica, els projectes estratègics volen esdevenir palanques d'activació de propostes motivacionals per a la inversió d'esforços i recursos que, més enllà d'aconseguir viabilitat esportiva i social, també puguin ser oportunitats per generar activitat econòmica, fins al punt de poder interessar a l'emprenedoria privada de la ciutat o el país.

- En el cronograma d'implantació dels projectes s'ha apostat per prioritzar aquells projectes que poden tenir, amb més facilitat, un rol dinamitzador de sinergies de complicitat amb els reptes que el Pla Estratègic de l'Esport planteja.

Per aquest motiu, els projectes dels plans directors sobre les tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement i de la informació i la comunicació (TAC-TIC), i sobre el finançament del sistema esportiu, seran els que centraran en primer terme els esforços del Govern per a la concreció i la gestió de la seva implantació, en especial el projecte de la Fundació Barcelona Esports, que ha de fer possible l'establiment de les aliances oportunes entre el sector privat i el sector públic de la ciutat per a l'impuls econòmic dels projectes i del Pla Estratègic en la seva totalitat.

- No es tracta només d'assegurar la disponibilitat dels recursos necessaris per a cada projecte, sinó que la clau de l'èxit rau a estimular l'interès dels possibles receptors dels beneficis de cada projecte plantejat, així com a generar complicitats i aliances fortes i duradores amb els operadors.

Els projectes seran bons i eficients per al sistema esportiu de la ciutat si les complicitats i els interessos publicoprivats que es formulin per a la seva implantació i consolidació esdevenen fàcilment sostenibles en el temps, de manera que aconseguixin que es mantingui viu en tot moment l'interès de les parts coresponsables per la seva continuïtat.

Institut Barcelona Esports

Barcelona, capital de l'esport

Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022

Barcelona, capital de l'esport

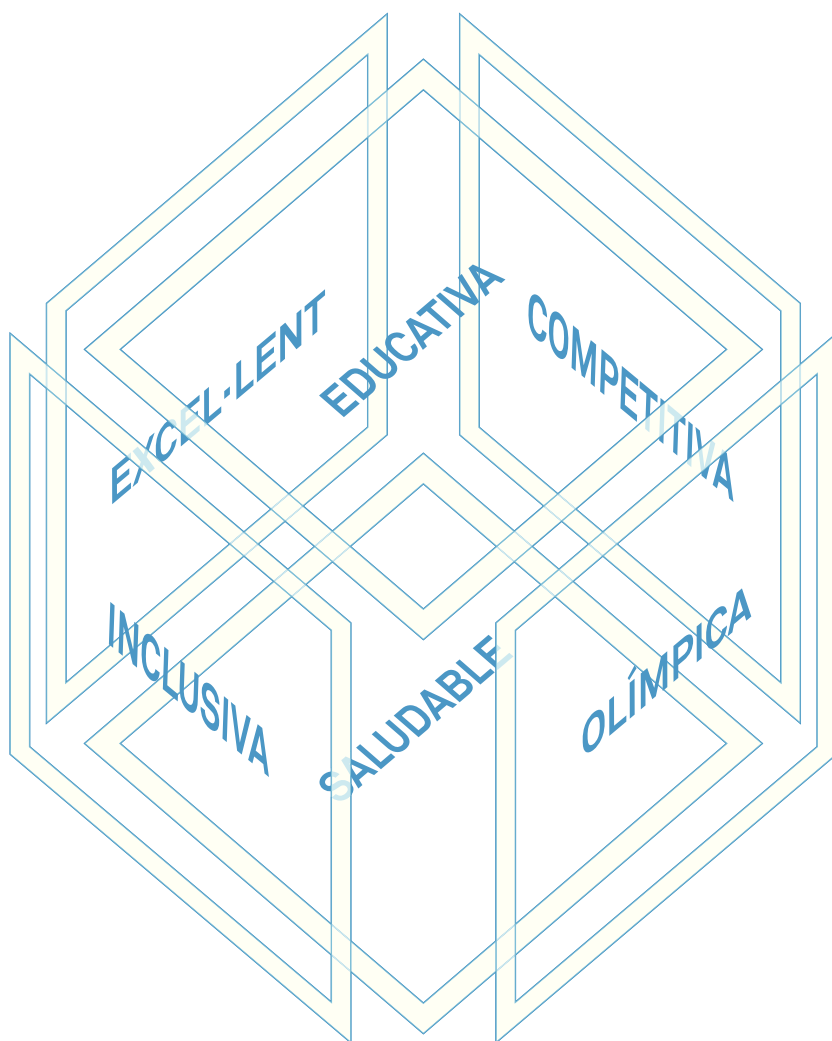
El repte col·lectiu ha de ser el de construir una Barcelona on el concepte «Barcelona esports» simbolitzi la voluntat de mantenir i millorar la imatge mundial d'una ciutat referent en matèria esportiva. Barcelona, capital de l'esport.

Es vol una capitalitat que esportivament es pugui identificar amb un conjunt d'atributs que confereixin a la ciutat un estil esportiu concret. Una Barcelona esportiva que sigui educativa, competitiva, inclusiva, excel·lent, saludable i sempre olímpica.

El repte, doncs, és posicionar la ciutat a partir del seu reconeixement esportiu: Barcelona vol ser reconeguda com a capital de l'esport arreu del món.

Aquesta identificació de Barcelona com a imatge mundial de l'esport s'ha de fonamentar en la construcció d'un concepte de ciutat esportiva que es defineix per la combinació de sis importants atributs que enforteixen el seu ADN esportiu.

Barcelona vol transmetre la imatge d'una «Barcelona, capital de l'esport», que és:

86

Institut Barcelona
Esports

Conclusions

Pla Estratègic de
l'Esport de Barcelona
2012-2022

10

Conclusions

El primer període d'elaboració del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022 ja ha finalitzat. Ha estat un procés obert i participatiu que ha tingut en compte les noves idees i aportacions dels agents esportius o bé dels ciutadans.

Aquest document recull tot el procés de desenvolupament del Pla, des de la diagnosi fins a la concreció de plans directors i projectes estratègics.

Aquest primer període avaluador del sistema esportiu, pensat en clau de formulació de propostes per al futur del l'esport de Barcelona, ha generat un procés col·lateral inductiu d'il·lusió per a la majoria dels integrants del sector, cosa que, en la conjuntura socioeconòmica actual, afegeix valor al mateix procés endegat.

El Pla Estratègic, i en concret els projectes estratègics proposats, també poden proporcionar noves oportunitats d'emprenedoria per a entitats, equipaments i empreses del sector o d'altres sectors que en són proveïdors o beneficiaris.

Intencionadament, s'ha construït una proposta d'actuació que ofereixi als diferents actors relacionats amb el sistema esportiu de Barcelona l'oportunitat de manifestar les seves inquietuds, necessitats, expectatives i opinions sobre la situació de l'esport, des de la dimensió o les dimensions que li són pròpies, i de contribuir a fer-ne el pronòstic evolutiu pensant en un futur a deu anys vista.

Així doncs, la voluntat ha estat trobar aquells projectes que han de generar un impacte positiu en el funcionament del sistema esportiu barceloní. Nous projectes que han estat pensats amb la finalitat de consolidar i enfortir el que ja funciona bé per a l'esport de Barcelona, de millorar tot allò que es pot desenvolupar amb més encert o més eficiència, o de corregir dèficits de funcionament, mirar d'anticipar-los i actuar per evitar-ne l'aparició de nous, i d'incorporar nous actius que permetin desenvolupar nous projectes.

La proposta operativa que representen aquests projectes no s'ha elaborat des de la lògica programàtica d'identificar una ne-

cessitat i pensar en una proposta específica per a aquesta necessitat, sinó que l'esforç que s'ha fet ha consistit a:

- Identificar projectes l'aplicació o l'àmbit d'actuació dels quals permeti actuar sobre més d'una dimensió o continguts i, principalment, sobre les estructures de funcionament del sistema.
- Pensar en projectes emblemàtics que puguin convertir-se en palanca de canvi, gràcies al fet d'aconseguir que siguin identificats com a «marques» des d'una lògica d'associació d'idees. Utilitzar la promoció d'aquests projectes o subprojectes «marca» de manera que, amb pocs esforços comunicatius i esperant que assoleixin una bona acollida entre els seus destinataris potencials, permetin aconseguir l'objectiu evolutiu plantejat.

S'obre, doncs, un nou període, una segona fase de planificació i execució de projectes del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona.

Valorar el sistema, identificar les oportunitats d'actuació i formular projectes per aprofitar-les no és un procés fàcil, però la seva importància i el seu veritable valor quedaran demostrats amb la comprovació de la idoneïtat i l'efectivitat de la seva posada en marxa en primer terme, i posteriorment amb l'avaluació dels resultats obtinguts com quedaran demostrats a conseqüència de la seva implantació.

El compromís pel que fa a aquest nou període torna a ser exigent. La majoria dels projectes hauran d'estar en marxa abans del 2015, i això significa que cal intensificar els processos d'adequació de les propostes de viabilitat de desplegament de cada projecte.

Hi ha un nou repte, el de mantenir la motivació de tots els agents implicats del sector esportiu de Barcelona per tal d'assolir els objectius marcats i així aconseguir que l'execució del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona sigui un èxit.

«El Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona hauria de ser una oportunitat per projectar una marca esportiva global que identifiqui Barcelona.»

Emilio Fernández, Director del Centre d'Estudis Olímpics
CEO-UAB

88

Institut Barcelona
Esports

Agraïments

Pla Estratègic de
l'Esport de Barcelona
2012-2022

La formulació del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022 ha estat possible gràcies a la participació i la il·lusió de moltes persones, a les quals es vol agrair la seva dedicació i les seves valuoses aportacions:

- Directius i tècnics de clubs, entitats i associacions esportives.
- Docents i representants d'associacions de mares i pares dels centres educatius.
- Gestors d'equipaments esportius públics i privats i dels clubs amb patrimoni esportiu.
- Presidents, membres de juntes o tècnics de les federacions esportives catalanes, espanyoles i internacionals.
- Representants d'organitzacions no esportives però que desenvolupen programes d'esports.
- Investigadors i professors de les ciències de l'educació física i de l'esport.
- Consellers d'Esports dels districtes de Barcelona.
- Representants polítics amb responsabilitats de govern municipal.
- Grups municipals del consistori de Barcelona.
- Tècnics municipals dels àmbits de Serveis Socials, Promoció Econòmica, Hàbitat Urbà, Guàrdia Urbana i Salut.
- Professionals de l'arquitectura, la salut i la resta de sectors relacionats amb la indústria de l'esport i les seves empreses.
- Tècnics de l'Institut Barcelona Esports.

BCN

Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona 2012-2022

